

IV.

1 Finanční model půjček

1.1 Výhodiska modelu

Vstupní parametry finančního modelu zahrnují:

- vývoj počtu obyvatel (věková skupina 19 -24 let) podle projekce ČSÚ;
- počet vysokoškolských studentů (www.uiv.cz);
- podíl počtu vysokoškolských studentů v prezenční formě studia (70 % z celku);
- počet studentů (bez doktorského studia) splňující téměř definici příjemce Varianty 1, tj. - trvalým pobytem v ČR; v okamžiku zápisu nepřesáhli 30 let; doba studia nepřesáhla standardní dobu studia; každý student započten pouze 1x bez ohledu na počet studovaných VŠ, jsou zde však uvedeni všechny formy studií jak prezenční, tak distanční a kombinované (zdroj SIMS, rok 2010);
- procentuální podíly počtů studentů doktorandských oborů, zahraničních studentů v prezenčním studiu, podíl věku studentů 31+ let (www.uiv.cz);
- celkový počet studentů s nárokem na půjčky na vzdělání (vlastní výpočet);
- podíly jednotlivých studijních stupňů – bakalářský, magisterský, navazující magisterský (vlastní výpočet);
- nově zapsaní studenti v jednotlivých studijních stupních – bakalářský, magisterský, navazující magisterský (vlastní výpočet);
- podíl nově zapsaných studentů, kteří využijí půjčku na vzdělání (50 % - volitelný parametr);
- pro výpočet odhadu dopadů do státního rozpočtu:
  - o průměrná výše školného 15 000 Kč ročně (1x 7500 Kč na semestr – volitelný parametr), je uvažováno průměrně $\frac{3}{4}$ maximální stanovené výše dle návrhu vysokoškolského zákona;
  - o průměrná výše půjčky na životní náklady 15 000 Kč ročně (1x 7500 Kč na semestr – volitelný parametr), je opět uvažováno průměrně $\frac{3}{4}$ maximální výše půjčky na životní náklady;
- pro výpočet dluhového zatížení příjemce byla zvolena maximální možná výše půjčky na vzdělání, kterou může příjemce využít, tj. v případě maximální výše školného a maximální výše půjčky na životní náklady počítá model u zatížení příjemce s 40 000 Kč ročně, tj. 20 000 Kč z půjčky na školné a 20 000 tis. z půjčky na životní náklady ročně;
- kapitálová potřeba na poskytnuté půjčky v jednotlivých studijních stupních (bakalářský, magisterský, navazující magisterský) v jednotlivých letech s odhadovanou studijní „úmrtností“ v konstantní procentuální hodnotě;
- náklady (úrokové) na zajištěný kapitál;
- zadlužení příjemce (vývoj dluhu v čase), výše splátek (variantní).

Výše uvedený výčet parametrů modelu není konečný. Detailnější popis těchto parametrů je uveden u vložených tabulek s výpočty a předpokládanými hodnotami budoucího vývoje v dalších kapitolách.

Některé parametry pro modelování finančních toků a zohlednění rozdílů u jednotlivých variant jsou volitelné. Tyto volitelné parametry jsou zobrazeny v následujících tabulkách.

Tabulka č.1 – Volitelné parametry využívané ve finančním modelu

Volitelné parametry modelu		
Podíl studentů studujících v prezenčním studiu (dle UIV)	70,8%	
Nárůst podílu počtu studentů na počtu obyvatel ČR	0%	
Podíl studentů (prezenční studium, občané ČR, nezapočítání doktorandi), kteří při zahájení studia překročili věkovou hranici 30 let	3%	
Podíl studentů, kteří mají na účast v systému finanční podpory nárok a tento nárok uplatní	50%	
Státní rozpočet: školné na 1 semestr (ročně)	15 000 Kč	
Státní rozpočet: půjčka na životní náklady (ročně)	15 000 Kč	
Student: školné + půjčka na životní náklady (ročně)	20 000 Kč	
Úroková sazba, která určuje výši nákladů pro stát (včetně náklad komerčních subjektů)	3,40%	
Část příjmů, kterou by studenti mohli platit ihned po ukončení studia v jedné z variant splácení půjčky	Bakalářský	2%
	Magisterský	2%
	Nav. magisterský	2%
Procentní sazba z rozdílu mzdy absolventa a průměrné mzdy v ČR, kterou budou půjčka splácena ve všech studijních programech ve druhé variantě splácení.	10%	
Úroková sazba, která určuje výši nákladů pro studenta/absolventa ve variantě úročení půjčky od okamžiku ukončení studia	4,40%	
Úroková sazba, která určuje výši nákladů pro studenta/absolventa ve variantě úročení půjčky od okamžiku zapůjčení kapitálu	7,30%	
Úroková sazba, která určuje výši nákladů pro studenta/absolventa ve variantě úročení půjčky od okamžiku ukončení studia (záruční varianta)	4,95%	

Tabulka č. 2 – Odhady složení úrokové sazby podle varianty fungování systému poskytování půjček na vzdělání

Složení úroku			
Struktura ceny (úroku) půjčky na školné	Varianta		
	Var 1 – refinanční	Var 2 – refinanční	Var 2 - záruční
Náklady na zdroj financování (desetileté - patnáctileté peníze se státní garancí)	3,3 % - 3,5 %	3,3 % - 3,5 %	-
Náklady na zdroj financování (výnosy vlastního kapitálu + náklady na depozita)	-	-	3,3 % - 4,3 %
Náklady na provoz a administraci systému - ČMZRB	0,50%	0,50%	0,40%
Náklady na provoz a administraci systému - Centrum	1,25 % - 1,75 %	-	-
Náklady na provoz a administraci systému - Komerční subjekty	-	0,25 % - 0,75 %	0,5 % - 1,00 %
Náklady kreditního rizika	1,4 % - 2,4 %	-	-
Konečná výše cena (úroku) půjčky	6,45 % - 8,15 %	4,05 % - 4,75 %	4,30 % - 5,80 %
Hodnoty úroky použité pro účely modelu	7,30%	4,40%	4,95%

Tabulka modeluje výši a předpokládané složení úrokových sazeb v návaznosti na zvolenou variantu fungování půjček na vzdělání. Hlavním rozdílem mezi Variantou 1 a Variantou 2 je placení rizikové přírážky v úrokové sazbě a také vyšší provozní náklady systému, které zahrnuje úroková sazba pouze ve variantě 1. Varianta 2 - záruční je rozdílná v nákladech na pořízení kapitálu, kde je využíván komerční kapitál. Dále jsou ve složení úrokových sazeb uvedeny provozní náklady komerčních subjektů, kam převážně spadají tzv. fixní náklady (např. odpisy, nájmy), které komerční subjekt rozpočítává na všechny realizované produkty (obchody). Do této položky také mohou spadat některé variabilní náklady navázané na produkt (např. zaměstnanci telefonního bankovníctví, podpora systémů), u těchto variabilních nákladů je

možné zavést sazebník a platby pouze v případě jejich využití či potřeby, tj. nezahrnovat je do provozní části úrokové sazby.

Tabulka č. 3 – Další parametry vstupující do finančního modelu, sloužící k úpravě počtu příjemců s nárokem na půjčku a pro výpočet výše splátky u modelů splácení půjčky navázaných na příjem příjemce

Fixní (vypočtené či zjištěné) parametry systému		
Podíl studentů, kteří studují více škol současně či překročili standardní délku studia		20,6%
Roční studijní úmrtnost v jednotlivých studijních programech	Bakalářský	14%
	Magisterský	5%
	Nav. magisterský	10%
Průměrná mzda v ČR (ke II. Q 2011)		23 797 Kč

Tabulka č. 3 doplňuje další parametry finančního modelu v návaznosti na provedené úpravy počtů příjemců s nárokem na poskytované půjčky na vzdělání, kdy bylo nutné upravit celkové počty studentů na ty, kteří splňují definici příjemce s nárokem na poskytnutí půjčky na vzdělání. V posledním řádku je pro úplnost vstupních parametrů uvedena výše průměrná mzdy v ČR, která je podkladem pro výpočet výše splátky u modelu vycházejícího z podmínky, že příjemce začíná splácet poskytnutou půjčku v době, kdy jeho příjem přesáhne výši průměrné mzdy v ČR.

Ve finančním modelu byl dále zvolen jednotný procedurální model půjček na vzdělání, kdy základem je poskytování půjček na školné a půjček na životní náklady na stejném principu.

1.1.1 Předpoklady finančního modelu podle zúčastněné strany a podle zvolené varianty

V této kapitole definujeme možné finanční dopady systému půjček pro studenty vysokých škol. Tyto dopady lze rozdělit na dvě hlavní skupiny:

- Finanční dopady modelu z pohledu státních zdrojů (státního rozpočtu):
  - kapitálová potřeba na poskytované půjčky (dluhová strana rozpočtu);
  - náklad na zajištění kapitálové potřeby (náklad na zdroje, výdajová strana rozpočtu) – dle délky financovaného nákladu;
  - provozní náklady systému (výdajová strana rozpočtu);
  - náklady na financování nesplacených půjček (výdajová strana rozpočtu).
- Dopady modelu z pohledu příjemce:
  - výše dluhu po ukončení studia;
  - doba splácení;
  - úroková sazba.

Jako základní vstupní parametr pro modelování finančních toků, bylo nutné odhadnout počet příjemců v návaznosti na definici, podle které budou mít na půjčku na vzdělání nárok.

1.1.2 Předpokládaný příjemců s nárokem na půjčku

Pro výpočet předpokládaného počtu studentů s nárokem na půjčku na školné vycházíme z definice příjemce uvedené v kap 2.1 RIA jako Varianta 1 – Definice příjemce.

Status příjemce bude mít každá fyzická osoba, která splňuje následující:

- studuje akreditovaný (resp. registrovaný) studijní program (bakalářský, magisterský vč. navazujícího, doktorský),

- studuje v prezenční formě studia,
- v celkovém součtu dosud absolvovaných let studia příslušného stupně její studium nepřesáhlo délku standardní doby studia tohoto stupně,
- při zahájení studia v příslušném akreditovaném (resp. registrovaném) studijním programu nepřekročila hranici věku 30 let.

Jako výchozí byla použita data z roku 2010 (a předchozích), která jsou dostupná v databázích www.uiv.cz a SIMS (popř. dalších – ČSÚ, MŠMT).

Predikce převážně vychází z projekce vývoje populace ve věku 19 – 24 let, z předpokladu zachování poměru počtu studentů vysokých škol a z předpokladu zachování dalších výše uvedených parametrů na stávající úrovni.

Tabulka č. 4 – Vývoj populace ve věku 19 – 24 let a předpokládaný vývoj počtu vysokoškolských studentů (celkový počet, počet studentů prezenčního studia – pouze občané ČR a bez studentů doktorandského studia)

	Objem populace ve věku 19-24 let	Celkový počet VŠ studentů	Počet studentů na soukromých a veřejných VŠ v prez. studiu
Zdroj dat:	www.czso.cz	www.uiv.cz	www.uiv.cz
Akademický rok			
2007	682 356	344 065	225 242
2008	691 541	368 107	234 784
2009	693 170	388 992	243 991
2010	687 157	396 307	246 954
2011	676 093	389 926	246 592
2012	663 070	382 415	241 513
2013	648 765	374 165	237 243
2014	626 135	361 114	234 367
2015	591 923	341 382	226 769
2016	553 792	319 391	217 000
2017	523 103	301 691	206 275
2018	492 745	284 183	194 951
2019	475 054	273 980	184 732
2020	469 546	270 803	177 037
2021	471 503	271 932	172 448
2022	475 201	274 065	170 254
2023	480 203	276 950	170 113
2024	490 176	282 701	171 655
2025	503 746	290 528	174 516
2026	518 530	299 054	178 330
2027	540 053	311 467	183 501
2028	565 751	326 288	190 173
2029	585 925	337 923	197 394
2030	599 389	345 688	204 189

V rámci dalších úprav bylo nutné očistit celkové počty studentů o ty, kteří splňují definici studenta s nárokem na půjčku, a to je stanovení počtů studentů prezenčního studia na předpokládané úrovni 70 % (předpoklad vychází z podkladů www.uiv.cz a zachycuje trend posledních několika let – viz tabulka níže)

Tabulka č. 5 – Vývoj počtu studentů v prezenčním a distančním studiu

Podíl studentů v prezenčním a distančním studiu v jednotlivých letech								
Vývoj terciárního vzdělávání UIV - B.7.1.1								
	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Prezenční	79,66%	77,94%	76,46%	74,67%	72,55%	70,93%	70,40%	70,77%
Distanční a kombinované	20,34%	22,06%	23,54%	25,33%	27,45%	29,07%	29,60%	29,23%
Podíl studentů v doktorském studiu	8,07%	7,96%	7,59%	7,27%	6,88%	6,57%	6,47%	6,48%

Dále pak je nutné očistit poměr studentů v prezenční a distanční formě studia a podíl počtu studentů doktorandského studia (viz tabulka výše).

Tabulka č. 6 – Tabulka s uvedeným poměrem zahraničních studentů a studentů občanů ČR

Podíl občanů ČR na celkovém počtu studentů v prezenční formě studia ve všech studijních programech								
Vývoj terciárního vzdělávání UIV - B.7.3.2								
	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Občané ČR	94,33%	93,30%	92,66%	92,27%	91,81%	91,41%	90,75%	90,03%

Následně byl počet studentů očištěn o studenty zahraniční (pomocí procentuální poměru zahraničních studentů).

Po zohlednění výše uvedených úpravy počtu studentů je v tabulce č. 7 (viz níže) uveden předpokládaný počet studentů (dle studijního stupně), kteří studují v prezenční formě studia a jsou občané ČR. Tento počet je základním podkladem pro další úpravy při stanovení počtu studentů s nárokem na půjčku na školné.

Tabulka č. 1 – Předpokládaný vývoj počtu studentů prezenčního studia (občané ČR, bez studentů doktorandského studia) podle stupně studia a celkem v letech 2010 - 2030

Akademický rok	Studijní program			Celkem
	Bakalářský	Magisterský	Nav. magisterský	
	180 364	27 087	61 376	
67,09%	10,08%	22,83%	100,00%	
2010	165 689	24 883	56 382	246 954
2011	163 021	24 482	59 089	246 592
2012	159 462	24 011	58 040	241 513
2013	156 399	23 493	57 352	237 243
2014	152 347	25 289	56 731	234 367
2015	146 508	24 537	55 724	226 769
2016	138 845	23 573	54 583	217 000
2017	130 766	22 481	53 028	206 275
2018	123 035	21 279	50 637	194 951
2019	116 981	20 134	47 617	184 732
2020	113 046	19 223	44 767	177 037
2021	111 597	18 625	42 227	172 448
2022	111 713	18 289	40 253	170 254
2023	112 588	18 212	39 313	170 113
2024	114 133	18 340	39 181	171 655
2025	116 482	18 614	39 421	174 516
2026	119 558	18 986	39 786	178 330
2027	123 583	19 497	40 420	183 501
2028	128 597	20 169	41 407	190 173
2029	133 891	20 912	42 590	197 394
2030	138 428	21 645	44 116	204 189

Počty studentů v jednotlivých stupních studia vycházejí z předpokládaného vývoje nově přijatých studentů do prvního ročníku a následně byly korigovány o předpokládané procento studijní úmrtnosti při postupu do dalšího ročníku. U absolventů bakalářského stupně bylo dále uvažováno s tím, že v dalším studiu navazujících magisterských programů bude pokračovat 75 % absolventů.

Tabulka č. 8 – Odhad vývoje počtu studentů prezenčního bakalářského studia (pouze občané ČR) v letech 2010 – 2030, včetně uvažované studijní úmrtnosti a předpokladu, že dále v navazujících magisterských programech pokračuje 75 % absolventů

Akademický rok	Bakalářské				Absolventi nepokračující	Absolventi pokračující	Celkem 1.-3. ročník
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Absolventi			
2010	62 289						62 289
2011	61 286	53 783					115 069
2012	60 106	52 917	46 439				159 462
2013	58 809	51 898	45 692	40 098	10 024	30 073	156 399
2014	56 758	50 778	44 811	39 452	9 863	29 589	152 347
2015	53 656	49 007	43 845	38 692	9 673	29 019	146 508
2016	50 200	46 329	42 315	37 858	9 464	28 393	138 845
2017	47 418	43 345	40 003	36 537	9 134	27 403	130 766
2018	44 666	40 943	37 426	34 541	8 635	25 906	123 035
2019	43 062	38 567	35 352	32 316	8 079	24 237	116 981
2020	42 563	37 182	33 301	30 525	7 631	22 894	113 046
2021	42 741	36 751	32 105	28 753	7 188	21 565	111 597
2022	43 076	36 904	31 733	27 721	6 930	20 791	111 713
2023	43 529	37 194	31 865	27 400	6 850	20 550	112 588
2024	44 433	37 585	32 115	27 514	6 878	20 635	114 133
2025	45 663	38 366	32 453	27 730	6 932	20 797	116 482
2026	47 003	39 428	33 127	28 021	7 005	21 016	119 558
2027	48 954	40 585	34 044	28 603	7 151	21 453	123 583
2028	51 284	42 270	35 043	29 395	7 349	22 046	128 597
2029	53 113	44 281	36 498	30 258	7 564	22 693	133 891
2030	54 333	45 860	38 234	31 514	7 878	23 635	138 428

Tabulka č. 2 – Odhad vývoje počtu studentů prezenčního navazujícího magisterského studia (pouze občané ČR), včetně uvažované studijní úmrtnosti, v letech 2010- 2030

Akademický rok	Navazující magisterské			Celkem 1.-2. ročník
	1. ročník	2. ročník	Absolventi	
2010	31 323			31 323
2011	30 819	28 269		59 089
2012	30 225	27 814	25 513	58 040
2013	30 073	27 279	25 102	57 352
2014	29 589	27 141	24 619	56 731
2015	29 019	26 704	24 495	55 724
2016	28 393	26 190	24 101	54 583
2017	27 403	25 625	23 636	53 028
2018	25 906	24 731	23 127	50 637
2019	24 237	23 380	22 320	47 617
2020	22 894	21 874	21 100	44 767
2021	21 565	20 662	19 741	42 227
2022	20 791	19 462	18 647	40 253
2023	20 550	18 764	17 565	39 313
2024	20 635	18 546	16 934	39 181
2025	20 797	18 623	16 738	39 421
2026	21 016	18 770	16 808	39 786
2027	21 453	18 967	16 940	40 420
2028	22 046	19 361	17 118	41 407
2029	22 693	19 897	17 473	42 590
2030	23 635	20 481	17 957	44 116

Tabulka č. 10 – Odhad vývoje počtu studentů prezenčního magisterského studia (pouze občané ČR) včetně uvažované studijní úmrtnosti, v letech 2010 - 2030

Akademický rok	Magisterské					Absolventi	Celkem
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		1.-3. ročník
2010	5 787						5 787
2011	5 694	5 519					11 212
2012	5 584	5 430	5 263				16 277
2013	5 463	5 325	5 179	5 020			20 987
2014	5 273	5 211	5 079	4 939	4 787		25 289
2015	4 985	5 029	4 969	4 844	4 710	4 566	24 537
2016	4 664	4 754	4 796	4 739	4 620	4 492	23 573
2017	4 405	4 448	4 534	4 574	4 520	4 406	22 481
2018	4 150	4 201	4 242	4 324	4 362	4 311	21 279
2019	4 001	3 957	4 007	4 046	4 124	4 160	20 134
2020	3 954	3 815	3 774	3 821	3 858	3 933	19 223
2021	3 971	3 771	3 639	3 600	3 644	3 680	18 625
2022	4 002	3 787	3 597	3 470	3 433	3 476	18 289
2023	4 044	3 817	3 612	3 430	3 310	3 274	18 212
2024	4 128	3 857	3 640	3 444	3 271	3 156	18 340
2025	4 242	3 937	3 678	3 471	3 285	3 120	18 614
2026	4 367	4 046	3 755	3 508	3 311	3 133	18 986
2027	4 548	4 165	3 859	3 581	3 346	3 157	19 497
2028	4 764	4 337	3 972	3 680	3 415	3 191	20 169
2029	4 934	4 544	4 137	3 788	3 510	3 257	20 912
2030	5 048	4 706	4 333	3 945	3 613	3 347	21 645

Celkové počty studentů v jednotlivých stupních studia dále vstupují do odhadu předpokládaného počtu studentů, kteří využijí možnost čerpat půjčku na školné a dále pak do odhadů výše kapitálové potřeby pro zajištění poskytování půjček na vzdělání.

1.1.2.1 Předpokládaný počet studentů s nárokem na půjčku a počet studentů skutečně využívajících půjčku na školné

Výpočet nově přijatých studentů v jednotlivých letech byl vstupním podkladem pro zjištění předpokládané výše kapitálové potřeby v daném roce. Tento údaj byl také nutný pro prvotní odhady kapitálové potřeby při zavádění systému půjček na vzdělání v prvních letech až do doby tzv. plného fungování systému, kdy již školné platí všechny ročníky a půjčku tedy mohou čerpat studenti všech ročníků.

Tabulka č. 11 – Odhad vývoje počtu studentů zapsaných (nově přijatých) do prvního ročníku prezenční formy studia dle jednotlivých stupňů

Akademický rok	Bakalářský tříletý	Magisterský pětiletý	Nav. magisterský dvouletý	Celkem
2010	62 289	5 787	31 323	99 399
2011	61 286	5 694	30 819	97 799
2012	60 106	5 584	30 225	95 915
2013	58 809	5 463	30 073	94 346
2014	56 758	5 273	29 589	91 620
2015	53 656	4 985	29 019	87 660
2016	50 200	4 664	28 393	83 257
2017	47 418	4 405	27 403	79 226
2018	44 666	4 150	25 906	74 721
2019	43 062	4 001	24 237	71 300
2020	42 563	3 954	22 894	69 411
2021	42 741	3 971	21 565	68 276
2022	43 076	4 002	20 791	67 868
2023	43 529	4 044	20 550	68 123
2024	44 433	4 128	20 635	69 196
2025	45 663	4 242	20 797	70 703
2026	47 003	4 367	21 016	72 386
2027	48 954	4 548	21 453	74 955
2028	51 284	4 764	22 046	78 095
2029	53 113	4 934	22 693	80 740
2030	54 333	5 048	23 635	83 016

V této tabulce odhady počtů všech studentů prezenčního studia (pouze občanů ČR bez studentů doktorandského studia), kteří v daném roce nastoupí ke studiu.

Předpokladem finančního modelu bylo, že 50 % ze studentů s nárokem na půjčku bude mít zájem čerpat půjčku na školné. Pro výpočet celkového počtu studentů s nárokem a těch, kteří budou skutečně půjčku čerpat, byly zohledněny další faktory, a to počty studentů, kteří nesplňují další podmínky vycházející z definice studenta (věk a standardní délku studia).

Tabulka č. 12 – Parametry upravující počet studentů s nárokem na půjčku a počet studentů, kteří budou skutečně půjčku čerpat

Studenti, nesplňující podmínku z hlediska věku	3%
Studenti, překračující stand. délku studia či	20,6%
Studenti, kteří projeví o účast v systému zájem	50,0%
Podíl studentů s nárokem, kteří využijí půjčku	38,52%

Faktory, které byly z uvedeného počtu studentů očištěny, jsou studenti vysokých škol ve věkové hranici 31+. Těchto studentů je dle dat z www.uiv.cz přibližně 4,5 tis. (občanů ČR, v prezenčním studiu a v bakalářském, navazujícím magisterském a magisterském stupni), což činí přibližně 3 % ze všech studentů odpovídajících definici.

Z výše uvedených dat bylo navíc nutné odhadnou počet (procentuální poměr) těch studentů, kteří studují více než jednu VŠ, popř. přesahují standardní dobu studia, a tedy v tomto případě nebudou definici příjemce splňovat. Podle modelových výpočtů se jedná o přibližně 20,6 %.

Tabulka č. 13 – Odhad počtu nově zapsaných studentů v jednotlivých stupních studia, kteří splňují definici příjemce a kteří půjčku skutečně poptávají

Akademický rok	podíl	Bakalářský absolutně	Magisterský absolutně	Nav. magisterský absolutně
2013	38,52%	22 652	2 104	11 584
2014	38,52%	21 862	2 031	11 397
2015	38,52%	20 667	1 920	11 178
2016	38,52%	19 336	1 796	10 937
2017	38,52%	18 265	1 697	10 555
2018	38,52%	17 205	1 598	9 978
2019	38,52%	16 587	1 541	9 336
2020	38,52%	16 395	1 523	8 818
2021	38,52%	16 463	1 529	8 306
2022	38,52%	16 592	1 541	8 008
2023	38,52%	16 767	1 558	7 915
2024	38,52%	17 115	1 590	7 948
2025	38,52%	17 589	1 634	8 011
2026	38,52%	18 105	1 682	8 095
2027	38,52%	18 856	1 752	8 263
2028	38,52%	19 754	1 835	8 492
2029	38,52%	20 458	1 901	8 741
2030	38,52%	20 928	1 944	9 104

Z tabulky vyplývá, že za výše uvedených předpokladů se každý rok bude jednat o přibližně 30 - 35 tis. žádostí o půjčky (při zachování odhadované hranice 50 % žádajících studentů z celkového počtu těch, kteří budou mít na půjčku na školné nárok).

1.1.3 Další předpoklady pro finanční modelování vstupující do výpočtů

Pro výpočty finančních toků bylo také nutné odhadnout počty studentů, kteří v daném roce ukončí vysokou školu (z těch kteří využili půjčky) a začínají pracovat. Tato čísla vycházejí z výše uvedených hodnot a je v nich zohledněn i očekávaný počet studentů, kteří školu nedokončí úspěšně. U bakalářského stupně studia byl také počet úspěšných absolventů očištěn o příslušný počet studentů, kteří pokračují na navazujícím magisterském studiu.

Od počtu studentů, kteří ukončili školu, se následně odvíjí odhady objemu prostředků, které uhradí při splácení půjček na vzdělání. Ty byly využity v dalších kapitolách pro jednotlivé varianty splácení.

Tabulka č. 14 – Odhady počtu absolventů vysokých škol, kteří využili půjčku na vzdělání (příjemců), úspěšně ukončili studium, a kteří vstupují do pracovního procesu

Rok započeti splácení	Bakalářský	Magisterský	Nav. magisterský
2015			9 435
2016	3 646		9 283
2017	3 518		9 104
2018	3 326	10 568	
2019	3 112	10 200	
2020	2 939	9 642	
2021	2 769	9 021	
2022	2 669	8 521	
2023	2 638	8 027	
2024	2 649	7 739	
2025	2 670	7 649	
2026	2 698	7 681	
2027	2 754	7 741	
2028	2 831	7 822	
2029	2 914	7 985	
2030	3 035	8 206	

Schopnost absolventů splácet poskytnutou půjčku se odvíjí od výše jejich příjmů. Ve finančních modelech, kde je splácení poskytnutých půjček navázáno na příjem absolventa, vycházíme při výpočtu výše jejich splátek z přehledu o průměrných mzdách zaměstnanců dle úrovně dosaženého vzdělání a dle věku, která vychází z podkladů ČSÚ a je následně upravena a převedena do časové řady - viz tabulka č. 15.

Tabulka č. 15 – Průměrné mzdy absolventů (střední škola s maturitou, bakalářský, magisterský stupeň) podle úrovně jejich vzdělání a podle jejich věku v Kč

Věk absolventa	Maturita	Bakalářské studium	Magisterské studium
19	14 849	-	-
20	15 683	-	-
21	16 516	-	-
22	17 350	16 636	-
23	18 184	17 891	17 547
24	19 018	19 145	19 862
25	19 852	20 399	22 177
26	20 686	21 653	24 492
27	21 520	22 907	26 807
28	22 173	24 142	29 182
29	22 826	25 378	31 557
30	23 479	26 613	33 932
31	24 133	27 848	36 307
32	24 786	29 084	38 682
33	24 929	29 693	40 465
34	25 072	30 302	42 249
35	25 216	30 911	44 032
36	25 359	31 520	45 815
37	25 502	32 129	47 598
38	25 246	31 887	47 616
39	24 989	31 646	47 633
40	24 733	31 404	47 651
41	24 476	31 162	47 668
42	24 220	30 920	47 685
43	24 170	30 645	46 980
44	24 120	30 369	46 274
45	24 070	30 093	45 568
46	24 020	29 817	44 863
47	23 971	29 541	44 157
48	24 008	29 248	43 662
49	24 045	28 955	43 167
50	24 083	28 662	42 672
51	24 120	28 369	42 177
52	24 158	28 075	41 682
53	24 162	28 171	41 519
54	24 165	28 266	41 356
55	24 169	28 362	41 192
56	24 173	28 457	41 029
57	24 177	28 553	40 866
58	24 537	28 785	41 242
59	24 898	29 017	41 618
60	25 258	29 249	41 995
61	25 618	29 481	42 371
62	25 979	29 713	42 748
63	24 719	27 471	41 590
64	23 458	25 229	40 432
65+	22 198	22 988	39 274

Zdroj: www.czso.cz

1.2 Varianta 0 – Maximalistická varianta fungování půjček na vzdělání bez návratnosti vloženého kapitálu

Jedná se o teoretickou variantu, kdy stát pouze vkládá prostředky do poskytování půjček, za vynaložené prostředky platí náklad (úrok) a studenti poskytnuté půjčky nesplácí. Výpočet této varianty je základním vstupem pro porovnání náročnosti fungování systému a maximální teoretické nákladnosti pro státní rozpočet.

1.2.1 Kapitálová potřeba bez ohledu na návratnost kapitálu (splácení půjček)

Pokud předpokládáný počet studentů využije půjčky a tyto budou v průměrné předpokládané výši ¼ limitu školného, tj. 7,5 tis. Kč na semestr a ve stejné průměrné výši u půjčky na životní náklady, tj. celkem 30 tis. Kč ročně získáme odhadované hodnoty předpokládané kapitálové potřeby (finanční zdroje, které bude potřeba zajistit na poskytované půjčky) v hodnotě přibližně 2,4 mld. Kč ročně (v případě, že neuvažujeme návratnost poskytovaného kapitálu – jedná se o tzv. maximalistický model kapitálové potřeby).

Tabulka č. 16 – Odhad kapitálové potřeby v návaznosti na předpokládanou průměrnou výši půjčky a počet poptávajících příjemců (bez zohlednění návratnosti poskytnutého kapitálu)

Akademický rok	Roční půjčka	Bakalářský	Magisterský	Celkem ročně	Celkem kumulativně
	v Kč	v mil. Kč	v mil. Kč	v mil. Kč	v mil. Kč
2013	30 000	679,6	410,6	1 090,2	1 090,2
2014	30 000	1 242,6	776,7	2 019,3	3 109,5
2015	30 000	1 693,0	817,0	2 510,0	5 619,5
2016	30 000	1 604,4	849,7	2 454,2	8 073,7
2017	30 000	1 511,1	872,5	2 383,6	10 457,3
2018	30 000	1 421,7	831,0	2 252,7	12 710,0
2019	30 000	1 351,8	782,9	2 134,7	14 844,7
2020	30 000	1 306,3	739,4	2 045,7	16 890,4
2021	30 000	1 289,5	703,2	1 992,7	18 883,2
2022	30 000	1 290,9	676,5	1 967,4	20 850,5
2023	30 000	1 301,0	664,7	1 965,7	22 816,3
2024	30 000	1 318,9	664,7	1 983,6	24 799,8
2025	30 000	1 346,0	670,6	2 016,6	26 816,4
2026	30 000	1 381,6	679,1	2 060,7	28 877,1
2027	30 000	1 428,1	692,4	2 120,4	30 997,5
2028	30 000	1 486,0	711,5	2 197,5	33 195,1
2029	30 000	1 547,2	733,8	2 281,0	35 476,1
2030	30 000	1 599,6	759,9	2 359,5	37 835,5

V tabulce je v prvním sloupci uvedena předpokládaná průměrná výše půjčky (uvážujeme o ¼ limitu školného a stejnou průměrnou půjčku na životní náklady). V dalších sloupcích je uveden odhad objem kapitálových prostředků (ročních) v návaznosti na počet poptávajících příjemců v jednotlivých letech (pro potřeby modelu byly spojeny programy magisterského studia a navazujícího magisterského studia, které po prvních třech letech náběhu systému již dosahuje stejných parametrů jako studium magisterské, tj. student navazujícího magisterského studia čerpá půjčku při započetí bakalářského studia).

Tabulka navíc zobrazuje postupný náběh systému – požadavků na kapitál, kdy v prvních letech je uvažováno pouze o studentech prvních ročníků. Následně celková roční náročnost roste s tím, jak se roste počet studentů s půjčkou na vzdělání. V posledním sloupečku je uvedena kapitálová potřeba kumulativně, tj. pokud by se do systému nevracely žádné finanční prostředky, byl by v roce 2030 celkový objem poskytnutých půjček na vzdělání (bez úroků) zhruba 38 mld. Kč.

1.2.2 Náklady na kapitál (výdaje státního rozpočtu) bez ohledu na návratnost kapitálu

V další tabulce níže je odhadnut vývoj nákladů na poskytnutý kapitál v jednotlivých stupních studia v jednotlivých letech (jedná se o odhad úroků v jednotlivých letech za kumulovaný kapitál, tj. bez jeho návratnosti a za podmínky, že úrok je každoročně splacen). Vycházíme přitom z očekávané kapitálové potřeby znázorněné v tabulce č. 16 a také z předpokladů, že vypůjčený a studentům poskytnutý kapitál je úročen úrokovou sazbou ve výši 3,4 % (střední hodnota úrokové sazby 3,4 % tzv. desetiletých a patnáctiletých peněz) na finančních trzích.

V případě maximalistické varianty zatížení státního rozpočtu (výdajová část) by stát každý rok musel hradit zvyšující se úrok (viz tabulka č. 17) v návaznosti na to, jak by rostla kapitálová potřeba (viz tabulka č. 16).

Tabulka č. 17 – Odhad vývoje nákladů na kapitál dle jednotlivých stupňů studia a celkem (souhrn úrokových nákladů na kapitál bez započítání návratnosti kapitálu, předpokládaná výše úrokové sazby 3,4 %, úrok je placen ročně)

Akademický rok	Bakalářský	Magisterský	Celkem v mil. Kč	Celkem kumulativně v mil. Kč
	Úroky v jednotlivých letech v mil. Kč	Úroky v jednotlivých letech v mil. Kč		
2013	23,1	14,0	37,1	37,1
2014	65,4	40,4	105,7	142,8
2015	122,9	68,1	191,1	333,9
2016	177,5	97,0	274,5	608,4
2017	228,8	126,7	355,5	963,9
2018	277,2	155,0	432,1	1 396,1
2019	323,1	181,6	504,7	1 900,8
2020	367,6	206,7	574,3	2 475,0
2021	411,4	230,6	642,0	3 117,1
2022	455,3	253,6	708,9	3 826,0
2023	499,5	276,2	775,8	4 601,7
2024	544,4	298,8	843,2	5 444,9
2025	590,1	321,6	911,8	6 356,7
2026	637,1	344,7	981,8	7 338,5
2027	685,7	368,3	1 053,9	8 392,4
2028	736,2	392,5	1 128,6	9 521,1
2029	788,8	417,4	1 206,2	10 727,3
2030	843,2	443,2	1 286,4	12 013,7

Tabulka č. 17 zobrazuje předpokládaný vývoj nákladů (úroků) na kapitál potřebný pro poskytované půjčky na vzdělání. Celkový náklad ročně hrazený ze státního rozpočtu by v případě, že se zpět nevrátí žádná splátka půjčky, v roce 2030 činil více než 1,2 mld. Kč. Za období let 2013 – 2030 by to celkově představovalo pro státní rozpočet přes 12 mld. Kč.

1.3 Varianty 1 – Systém půjček na vzdělání zabezpečovaný Centrem

V této kapitole je uveden finanční model navázaný na Variantu 1 – Systém půjček na vzdělání zabezpečovaný Centrem, tak jak je popsána v kap.2.3.RIA.

Předpoklady Varianty 1:

- předpokládaný počet příjemců s nárokem a těch, kteří skutečně využijí půjčku, je uveden v Tabulce č. 13;
- úroková sazba (náklady na kapitál) je stanovena na úroveň 3,4 %;
- půjčka se úročí ode dne jejího poskytnutí (úrok nabíhá jako dluh studenta);
- splácení je zahájeno po dosažení průměrné mzdy (jejího přesáhnutí), a to ve výši 10 % z příjmů nad úroveň průměrné mzdy;
- výše úroku pro studenta, který půjčku čerpá, je stanovena na úroveň 7,3 % (viz. tabulka č. 2 v kap.1.1), kde je obsažena provozní a riziková přírážka);
- výše půjčky pro část modelující dluhové a výdajové zatížení státu 30 tis. Kč ročně;
- výše půjčky modelující maximální zatížení studenta je 40 tis. Kč ročně.

1.3.1 Kapitálová potřeba na poskytované půjčky

V této části je uvedena roční kapitálová potřeba systému ve variantě 1 spojená s poskytnutými půjčkami na vzdělání (tj. pouze kapitál potřebný ke krytí poskytnutých půjček na vzdělání). Vývoj potřeby byl modelován v čase a byla zde již započítána postupná návratnost půjčených prostředků (tzv. splácení jistiny poskytnuté půjčky). Splácení probíhá po dosažení průměrné mzdy absolventem, a proto v prvních letech po zavedení systému roční kapitálová potřeba roste

a až následně klesá v závislosti na zvyšujícím se objemu splácené jistiny, která se vrací do systému a je dále půjčována.

Tabulka č. 18 – Odhad vývoje kapitálové potřeby (výše finančních prostředků nutných zajistit pro poskytování půjček na vzdělání) při zahrnutí návratnosti kapitálu od studentů v případě splácení po dosažení průměrné mzdy

Akademický rok	Roční půjčka	Bakalářský	Magisterský	Celkem ročně	Celkem kumulativně
	v Kč	v mil. Kč	v mil. Kč	v mil. Kč	v mil. Kč
2013	30 000	679,6	410,6	1 090,2	1 090,2
2014	30 000	1 242,6	776,7	2 019,3	3 109,5
2015	30 000	1 693,0	817,0	2 510,0	5 619,5
2016	30 000	1 604,4	849,7	2 454,2	8 073,7
2017	30 000	1 511,1	872,5	2 383,6	10 457,3
2018	30 000	1 421,7	831,0	2 252,7	12 710,0
2019	30 000	1 351,8	779,7	2 131,5	14 841,6
2020	30 000	1 306,3	706,1	2 012,4	16 853,9
2021	30 000	1 289,5	611,0	1 900,5	18 754,4
2022	30 000	1 290,9	498,2	1 789,1	20 543,6
2023	30 000	1 301,0	394,2	1 695,2	22 238,8
2024	30 000	1 318,9	301,8	1 620,7	23 859,4
2025	30 000	1 346,0	215,2	1 561,2	25 420,7
2026	30 000	1 381,6	201,5	1 583,0	27 003,7
2027	30 000	1 428,1	366,2	1 794,2	28 797,9
2028	30 000	1 486,0	563,0	2 049,0	30 846,9
2029	30 000	1 547,2	701,8	2 249,0	33 095,9
2030	30 000	1 599,6	679,5	2 279,1	35 375,0

Kapitálová potřeba v prvních letech kopíruje tzv. maximalistickou potřebu, tj. potřebu kapitálu, které nezohledňuje návratnost kapitálu. V tomto případě je to dáno tím, že většina absolventů nedosahuje v prvních letech svého zaměstnání vyšších příjmů než je průměrná mzda v ČR a pokud jsou nějaké prostředky na splátkách vybrány, pokrývají pouze úroky z půjčky. Až v delším časovém období se kapitálová potřeba snižuje, ale velmi pomalu (v tomto případě až od roku 2025). V tomto případě převážně díky absolventům bakalářského studia je návratnost půjček velmi dlouhá, a proto následná kapitálová potřeba je vysoká (cca 2 mld. Kč ročně) a kumulativně je v letech 2013 – 2030 potřeba zajistit přibližně 35 mld. Kč na poskytované půjčky na vzdělání.

1.3.2 Náklady na kapitál (úrok placený ze státního rozpočtu)

V předchozí kapitole byl modelován potřebný tok kapitálu. Varianta 1 předpokládá, že kapitál na půjčky bude zajišťován na finančních trzích a na jeho získání bude poskytována garance státu. Díky této garanci lze minimalizovat náklad spojený se zajištěním kapitálu. V tabulce (viz níže) je modelován vývoj nákladů (placených úroků) na zajištění potřebného kapitálu. Úrok předpokládáme ve výši 3,4 %, placení úroků je roční. Vývoj již v sobě zahrnuje vybrané splátky od absolventů za předpokladu, že absolvent splácí až v době, kdy jeho příjem přesáhne průměrnou mzdu.

Tabulka č. 19 – Odhad vývoje nákladů na kapitál (placených úroků ze státního rozpočtu) při započítání splátek absolventů při dosažení vyšší než průměrné mzdy (úrok 3,4 %, platba roční)

Akademický rok	Bakalářský	Magisterský	Celkem ročně v mil. Kč	Celkem kumulativně v mil. Kč
	Úroky v jednotlivých letech v mil. Kč	Úroky v jednotlivých letech v mil. Kč		
2013	23,1	14,0	37,1	37,1
2014	65,4	40,4	105,7	142,8
2015	122,9	68,1	191,1	333,9
2016	177,5	97,0	274,5	608,4
2017	228,8	123,0	351,9	960,2
2018	277,2	135,5	412,7	1 372,9
2019	323,1	135,4	458,5	1 831,4
2020	367,6	132,7	500,3	2 331,7
2021	411,4	126,3	537,7	2 869,5
2022	454,6	114,6	569,2	3 438,7
2023	495,6	86,8	582,4	4 021,1
2024	534,9	44,3	579,2	4 600,3
2025	571,3	-11,6	559,7	5 160,0
2026	603,7	-76,1	527,7	5 687,6
2027	636,5	-140,3	496,2	6 183,9
2028	670,2	-209,1	461,1	6 644,9
2029	704,9	-276,1	428,8	7 073,8
2030	740,3	-345,3	395,0	7 468,7

Z tabulky vyplývá, že převážně díky absolventům bakalářských programů je nutné ročně dotovat náklad na kapitál potřebný pro půjčky na vzdělání ze státního rozpočtu. I v roce 2030, kdy je již systém v provozu 17 let, stále stát vynakládá přibližně 500 mil. Kč na platbu úroků ze zajišťovaného kapitálu. Celkové výdaje státního rozpočtu na platbu úroků v letech 2013 – 2030 činí předpokládaných 7,5 mld. Kč.

1.3.3 Náklady na provoz systému a na financování nesplácených půjček

Provozní přírážka

Pro fungování celého systému poskytování půjček na vzdělání je nutné zajistit dostatečné finanční zdroje, ze kterých je provoz systému hrazen (v tomto případě nejsou uvažovány prostředky nutné pro vybudování systému). V této variantě je předpokládáno, že financování provozu bude hrazeno z vybraných úroků, které již obsahují tzv. provozní přírážku, a to ve výši 1,5 %.

Tabulka č. 20 – Odhad vývoje nákladů na provoz systému (placená provozní přírážka), které jsou generovány z vybraných plateb úroků od splácejících absolventů

Akademický rok	Bakalářský	Magisterský	Celkem ročně v mil. Kč	Celkem kumulativně v mil. Kč
	Zaplacená provozní přírážka v	Zaplacená provozní přírážka v mil.		
2013	1,5	0,6	2,1	2,1
2014	5,7	2,3	7,9	10,1
2015	13,1	13,4	26,5	36,6
2016	25,5	25,6	51,1	87,6
2017	36,5	38,6	75,0	162,7
2018	45,8	70,7	116,5	279,2
2019	53,5	99,0	152,5	431,7
2020	59,6	122,8	182,4	614,1
2021	64,2	141,8	206,0	820,1
2022	67,5	156,4	223,8	1044,0
2023	69,4	166,3	235,8	1279,7
2024	69,9	172,2	242,1	1521,9
2025	68,8	174,9	243,7	1765,5
2026	67,4	175,1	242,5	2008,1
2027	66,7	172,8	239,5	2247,6
2028	66,7	169,1	235,8	2483,4
2029	67,2	167,1	234,3	2717,7
2030	68,4	166,7	235,1	2952,9

V plném provozu předpokládá model roční náklady ve výši 230 mil. Kč ročně. Tato výše vybraných prostředků bude pokrývat provoz Centra, provoz informačního systému, administraci cca 35 tis. nových žádostí ročně a administraci a výběr splátek od absolventů a na další zajišťované činnosti.

Riziková přírážka

Pro financování nesplacených půjček, které se nepodařilo vymoci po dlužníkovi, slouží tzv. „záruční fond“, do kterého je převáděna část ze splacených úroků. Výše rizikové přírážky je stanovena na úroveň 1,9 %, a v tomto finančním modelu je odhadnuta z předpokládané výše 8 - 10 % nesplacených půjček.

Tabulka č. 21 – Odhad vývoje tvorby záručního fondu (placené rizikové přírážky, která je součástí úrokové sazby), ze kterého jsou hrazeny nesplácené půjčky, které se nepodařilo po dlužníkovi vymoci, popř. které absolventi neměli za povinnost začít splácet

Akademický rok	Bakalářský	Magisterský	Celkem ročně v mil. Kč	Celkem kumulativně v mil. Kč
	Zaplacená riziková přírážka v mil. Kč	Zaplacená riziková přírážka v mil. Kč		
2013	1,9	0,8	2,7	2,7
2014	7,2	2,9	10,0	12,7
2015	16,6	17,0	33,6	46,3
2016	32,3	32,4	64,7	111,0
2017	46,2	48,8	95,0	206,0
2018	58,0	89,6	147,6	353,7
2019	67,7	125,5	193,2	546,8
2020	75,5	155,6	231,0	777,9
2021	81,3	179,6	260,9	1038,8
2022	85,5	198,1	283,5	1322,4
2023	87,9	210,7	298,6	1621,0
2024	88,5	218,2	306,7	1927,7
2025	87,1	221,5	308,6	2236,4
2026	85,4	221,8	307,2	2543,6
2027	84,5	218,9	303,4	2847,0
2028	84,4	214,2	298,7	3145,7
2029	85,2	211,6	296,8	3442,5
2030	86,7	211,2	297,8	3740,3

Při stanovené výši rizikové přírážky 1,9 % bude ve sledovaném období průměrně vybráno na této přírážce 230 mil. Kč ročně. Z odhadovaných příjmů a v porovnání s předpokládanou potřebou kapitálu a potřebou hradit náklady na kapitál pokryje tato vybraná riziková přírážka přibližně 8 - 10 % nesplacených půjček, které se nepodařilo vymoci. V případě, že procentuální poměr nesplacených půjček bude vyšší (např. 25 % absolventů nezačne splácet) nebude tato výše rizikové přírážky stačit a musela by být adekvátně zvýšena v neprospěch ostatních příjemců, kteří poskytnuté půjčky splácí.

1.3.4 Vývoj zadlužení a splácení z pohledu příjemce

V tabulce je uveden dluh příjemce, který využije maximální možnou půjčku (tj. 20 tis. Kč na školné a 20 tis. Kč na živobytí), a za předpokladu, že dluh mu byl úročen od chvíle jeho poskytnutí. Tabulka zobrazuje případ, že není poskytnutá půjčka splácena. V tom případě např. dluh příjemce, absolventa bakalářského stupně, který začal studovat v roce 2013, po dokončení studií v roce 2015 činí 139 tis. Kč, a pokud do roku 2031 nezačne splácet, tak mu dluh naroste do výše 427 tis. Kč.

Tabulka č. 22 – Odhad vývoje zadlužení příjemce v jednotlivých stupních studia, pokud nedosáhne průměrného platu a půjčku nebude splácet (úročení od začátku poskytnutí půjčky, úrok 7,3 %, dluh v Kč)

Akademický rok	Celkový dluh absolventa po ukončení studia		
	138 388 Kč	248 304 Kč	88 973 Kč
	Bakalářský	Magisterský	Nav. magisterský
2014	88 973	88 973	88 973
2015	138 388	138 388	95 468
2016	148 491	191 411	102 437
2017	159 330	248 304	109 915
2018	170 961	266 430	117 939
2019	183 442	285 879	126 549
2020	196 833	306 748	135 787
2021	211 202	329 141	145 699
2022	226 619	353 168	156 335
2023	243 163	378 949	167 748
2024	260 914	406 613	179 993
2025	279 960	436 295	193 133
2026	300 397	468 145	207 231
2027	322 326	502 320	222 359
2028	345 856	538 989	238 592
2029	371 104	578 335	256 009
2030	398 194	620 554	274 697
2031	427 262	665 854	294 750

V případě, že budeme vycházet z průměrných mezd studentů uvedených v tabulce č. 15 a za podmínky, že příjemce začne splácet až v momentě, kdy přesáhne hodnotu průměrné mzdy a následně mu bude předepsána splátka ve výši 10 % z příjmu nad úroveň průměrné mzdy, tak se bude se zadlužení studenta vyvíjet způsobem uvedeným v následující tabulce.

Tabulka č. 23 – Odhad vývoje zadlužení příjemce v případě, že splácí až po dosažení průměrné mzdy a splátka je stanovena ve výši 10 % z příjmů nad jeho průměrnou mzdu (úrok 7,3 %, v Kč)

Akademický rok	Bakalářský	Magisterský	Nav. magisterský
2014			88 973
2015	138 388		95 468
2016	148 491		102 437
2017	159 330	248 304	109 020
2018	170 961	266 430	113 102
2019	183 442	285 879	114 425
2020	196 833	305 853	112 786
2021	211 202	324 304	107 969
2022	226 175	341 044	99 742
2023	240 650	355 948	87 857
2024	254 592	368 882	72 809
2025	267 960	379 703	54 365
2026	280 714	388 255	32 280
2027	293 615	395 135	0
2028	306 673	400 221	
2029	319 901	403 383	
2030	333 309	404 480	
2031	346 912	403 360	
2032	361 820	402 137	
2033	378 127	400 801	
2034	395 935	399 346	
2035	415 355	397 762	
2036	436 504	396 040	
2037	459 552	395 101	
2038	484 637	395 002	

Za předpokladu, že příjemce bude dosahovat průměrné mzdy uvedené v tabulce č. 15, dluh mu bude úročen 7,3 % úrokové sazby, splátky nastaveny ve výši 10 % z příjmu nad průměrnou mzdu, tak příjemce-absolvent bakalářského studia nebude mít dluh (půjčku na vzdělání ve výši 40 tis. Kč ročně) splacený ani po 33 letech (a zadlužení stále roste, protože příjemci nedosahují nebo pouze mírně přesahují průměrný výdělek). U magisterského studia je situace jiná, zde příjemci-absolventi magisterského studia také ve sledovaném období půjčku nesplátí, ale dluh jim v průběhu stagnuje kolem hranice 400 tis. Kč ročně. Pokud absolvent čerpal půjčku pouze na navazující magisterské studium, pak lze odhadnout, že tuto půjčku splátí za 12 let. Vývoj výše splátek stanovených na základě dosažených příjmů je uveden v následující tabulce (tabulka je využitelná pro všechny varianty splácení v návaznosti na stanovení splátky na základě průměrných příjmů).

Tabulka č. 24 – Odhad výše předpokládaných splátek, které příjemce v jednotlivých stupních studia splácí za podmínky, že dosahuje průměrné mzdy stanovené dle tabulky č. 15, a v případě, že přesáhne průměrnou mzdu, je mu splátka vypočítána jako 10 % z příjmu nad průměrnou mzdou

Akademický rok	Bakalářský	Magisterský	Nav. magisterský
2014	Nižší než průměrná mzda	Nižší než průměrná mzda	Nižší než průměrná mzda
2015			834
2016			3 612
2017			6 462
2018			834
2019			9 312
2020			3 612
2021	414	6 462	15 012
2022	1 897	9 312	17 862
2023	3 379	12 162	20 002
2024	4 862	15 012	22 142
2025	6 344	17 862	24 282
2026	7 075	20 002	26 422
2027	7 806	22 142	28 561
2028	8 537	24 282	28 582
2029	9 268	26 422	28 603
2030	9 999	28 561	28 624
2031	9 708	28 582	28 645
2032	9 418	28 603	28 666
2033	9 128	28 624	27 819
2034	8 838	28 645	26 972
2035	8 548	28 666	26 126
2036	8 217	27 819	25 279
2037	7 886	26 972	24 432
2038	7 555	26 126	23 838
2039	7 224	25 279	23 244
2040	6 893	24 432	22 650
2041	6 541	23 838	22 056
2042	6 189	23 244	21 463
2043	5 837	22 650	21 267
2044	5 486	22 056	21 070
2045	5 134	21 463	20 874
2046	5 249	21 267	20 678
2047			

Z tabulky je zřejmé, že průměrný příjemce-absolvent bakalářského studia začne půjčku na vzdělání splácet až po 6 letech od absolvování studií, na rozdíl od příjemce-absolventa magisterského studia, který již po dvou letech v průměru dosahuje vyšší než průměrné mzdy.

1.4 Varianta 2 – Systém půjček se zapojením komerčních subjektů

V této kapitole je uveden finanční model navázaný na Variantu 2 – Systém půjček se zapojením komerčních subjektů, tak jak je popsána v kap. 2.3 RIA s tím, že jsou modelovány 4 podvarianty v závislosti na způsobu výpočtu splátky a způsobu zapojení komerčních subjektů.

Předpoklady Varianty 2:

- předpokládaný počet příjemců s nárokem a těch, kteří skutečně využijí půjčku, je uveden v tabulce č. 13;
- úroková sazba (náklady na kapitál) je stanovena na úroveň 3,4 % u variant 2a, b, c a ve výši 3,75 u záruční varianty 2d;
- půjčka se úročí ode dne absolvování studia (úrok nabíhá jako dluh příjemce);
- splácení je variantní:
  - zahájeno po dosažení průměrné mzdy (jejího přesáhnutí),

- zahájeno ihned po ukončení studia, splátka stanovena jako % z příjmů příjemce,
  - zahájeno ihned po ukončení studia, splácení probíhá po předem stanovenou dobu;
- výše úroku pro příjemce je ve variantách 2a, b, c stanovena na úroveň 4,4 % (viz. tabulka č. 2 v kap.1.1) a ve variantě 2d pak ve výši 4,95 %;
  - výše půjčky na životní náklady pro část modelující zatížení státního rozpočtu na 30 tis. Kč ročně;
  - výše půjčky modelující maximální zatížení příjemce na 40 tis. Kč ročně.

Kapitola je dále členěna podle podvarianty splácení.

1.4.1 Varianta 2a – Systém splácení v případě dosažení průměrné mzdy

V této části je modelována situace, kdy příjemci začínají splácet poskytnuté půjčky až v případě, že jejich mzda přesáhne průměrnou mzdu. Splátka je následně počítána jako 10 % z příjmů nad průměrnou mzdu.

1.4.1.1 Kapitálová potřeba na poskytované půjčky na vzdělání

V tabulce (viz níže) je zobrazena kapitálová potřeba na poskytnuté půjčky na vzdělání s již zahrnutou návratností kapitálu ze splátek příjemců (splátek jistiny), při zvolené variantě splácení po dosažení průměrného příjmu.

Tabulka č. 25 – Odhad vývoje kapitálové potřeby při zahrnutí návratnosti od příjemců, kteří začínají splácet až po dosažení vyšší mzdy než je průměrná mzda v ČR

Akademický rok	Roční školné	Bakalářský	Magisterský	Celkem ročně	Celkem kumulativně
	v Kč	v mil. Kč	v mil. Kč	v mil. Kč	v mil. Kč
2013	30 000	679,6	410,6	1 090,2	1090,2
2014	30 000	1 242,6	776,7	2 019,3	3 109,5
2015	30 000	1 693,0	817,0	2 510,0	5 619,5
2016	30 000	1 604,4	849,7	2 454,2	8 073,7
2017	30 000	1 511,1	872,5	2 383,6	10 457,3
2018	30 000	1 421,7	824,9	2 246,7	12 704,0
2019	30 000	1 351,8	743,7	2 095,4	14 799,4
2020	30 000	1 306,3	639,3	1 945,6	16 745,0
2021	30 000	1 289,5	519,3	1 808,8	18 553,8
2022	30 000	1 290,9	405,2	1 696,1	20 249,9
2023	30 000	1301,0	289,0	1 590,0	21 839,8
2024	30 000	1318,9	155,3	1474,2	23 314,0
2025	30 000	1346,0	206,9	1552,9	24 866,9
2026	30 000	1378,9	256,5	1635,4	26 502,3
2027	30 000	1420,0	311,0	1731,0	28 233,3
2028	30 000	1469,9	175,0	1644,9	29 878,1
2029	30 000	1520,4	20,4	1540,8	31 419,0
2030	30 000	1559,6	-154,5	1405,1	32 824,1

Tabulka zobrazuje kapitálovou potřebu (finanční zdroje na poskytované půjčky), kterou bude nutné zajistit ročně (a kumulativně) pro pokrytí požadavků příjemců. Uvedené hodnoty již zohledňují návratnost finančních prostředků v podobě vybraných splátek. I přes započítanou návratnost bude v roce 2030 stále nutné zajistit 1,4 mld. Kč pro uspokojení poptávky po půjčkách na vzdělání. Celkově v té době bude již v systému rozpůjčováno téměř 32,8 mld. Kč.

1.4.1.2 Náklady na kapitál (úrok placený ze státního rozpočtu)

Tato varianta předpokládá, že kapitál na poskytované půjčky bude zajišťován na finančních trzích a na jeho získání bude poskytována garance státu. Díky této garanci lze minimalizovat

náklad spojený se zajištěním kapitálu. V tabulce (viz níže) je modelován vývoj nákladů (placených úroků ze státního rozpočtu) na zajištění potřebného kapitálu. Úrok na zajištění kapitálu předpokládáme ve výši 3,4 %, placení úroků je roční. Vývoj již v sobě zahrnuje vybrané splátky od příjemců za předpokladu, že absolvent splácí až v době, kdy jeho příjem přesáhne průměrnou mzdu.

Tabulka č. 26 – Odhad vývoje nákladů na kapitál (placených úroků) při započítání splátek absolventů při dosažení vyšší než průměrné mzdy (úrok 3,4 %, platba roční)

Akademický rok	Bakalářský	Magisterský	Celkem v mil. Kč	Celkem kumulativně v mil. Kč
	Úroky v jednotlivých letech v mil. Kč	Úroky v jednotlivých letech v mil. Kč		
2013	23,1	14,0	37,1	37,1
2014	65,4	40,4	105,7	142,8
2015	122,9	68,1	191,1	333,9
2016	177,5	97,0	274,5	608,4
2017	228,8	120,6	349,5	957,8
2018	277,2	127,1	404,3	1 362,1
2019	323,1	131,5	454,6	1 816,7
2020	367,6	132,7	500,3	2 317,0
2021	411,4	124,5	535,9	2 852,9
2022	454,1	91,8	545,9	3 398,8
2023	493,1	42,7	535,7	3 934,5
2024	528,6	-7,7	521,0	4 455,5
2025	558,8	-50,8	508,0	4 963,5
2026	583,7	-90,6	493,1	5 456,5
2027	610,0	-127,2	482,9	5 939,4
2028	638,2	-168,0	470,2	6 409,6
2029	668,4	-208,4	460,0	6 869,6
2030	700,2	-249,0	451,2	7 320,8

Převážně díky absolventům bakalářských programů je nutné ročně dotovat ze státního rozpočtu náklad na kapitál potřebný pro půjčky. I v roce 2030, kdy je již systém v provozu 17 let, stále ročně stát platí přibližně 450 mil. Kč úrokových nákladů ze zajišťovaného kapitálu. Odhad celkových výdajů státního rozpočtu na platbu úroků v letech 2013 – 2030 činí 7,3 mld. Kč.

1.4.1.3 Vývoj zadlužení a splácení z pohledu příjemce

V tabulce je uvedeno zadlužení příjemce za předpokladu, že využil maximální výši půjčky na vzdělání (ve výši 40 tis. ročně) a dluh je mu úročen až od chvíle, kdy student absolvoval studia. Tabulka zobrazuje situaci, při které není poskytnutá půjčka splácena (tento případ je relevantní zejména u varianty, kdy splácení začíná až po dosažení průměrné mzdy studentem). V tom případě např. dluh příjemce-bakaláře, který začal studovat v roce 2013, po dokončení studií v roce 2015 činí 120 000 Kč (tedy pouze částku, kterou si půjčil), avšak pokud do roku 2031 nezačne splácet, tak mu dluh naroste do výše 238 tis. Kč (což je o téměř 200 tis. Kč méně než ve variantě 1). Nižší zadlužení ve srovnání s variantou 1 je způsobeno nejen pozdějším začátkem úročení, ale převážně stanovenou nižší úrokovou sazbou, která obsahuje nižší provozní přírážku a neobsahuje rizikovou přírážku (viz východiska modelu).

Tabulka č. 27 – Odhad vývoje zadlužení příjemce ve variantě 2a, pokud nedosáhne průměrné mzdy a půjčku nikdy nezačne splácet (úročení začíná po ukončení studia, úrok 4,4 %)

Akademický rok	Celkový dluh absolventa po ukončení studia		
	120 000 Kč	200 000 Kč	80 000 Kč
	Bakalářský	Magisterský	Nav. magisterský
2013	40 000	40 000	40 000
2014	80 000	80 000	80 000
2015	120 000	120 000	83 520
2016	125 280	160 000	87 195
2017	130 792	200 000	91 031
2018	136 547	208 800	95 037
2019	142 555	217 987	99 218
2020	148 828	227 579	103 584
2021	155 376	237 592	108 142
2022	162 213	248 046	112 900
2023	169 350	258 960	117 868
2024	176 801	270 354	123 054
2025	184 581	282 250	128 468
2026	192 702	294 669	134 121
2027	201 181	307 634	140 022
2028	210 033	321 170	146 183
2029	219 275	335 302	152 615
2030	228 923	350 055	159 330
2031	238 995	365 458	166 341

V případě, že budeme vycházet z průměrné mzdy příjemců uvedených v tabulce č. 15 a podmínky, že splácení začíná až v době, kdy příjemce dosahuje vyšší mzdu než je průměrná mzda v ČR (a stanovíme splátku ve výši 10 % z příjmu přesahujícího průměrnou mzdu) a úrokovou míru ve výši 4,4 %, bude se zadlužení (růst dluhu) studenta vyvíjet způsobem, jak ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 28 – Odhad vývoje zadlužení příjemce při započítání jím zaplacených splátek v návaznosti na dosažovanou průměrnou mzdu (roční splátka stanovena ve výši 10 % ze mzdy, o která přesahuje průměrnou mzdu, úrok 4,4 %, v Kč)

Akademický rok	Bakalářský	Magisterský	Nav. magisterský
2013			
2014			80 000
2015	120 000		83 520
2016	125 280		87 195
2017	130 792	200 000	90 160
2018	136 547	208 800	90 356
2019	142 555	217 987	87 585
2020	148 828	226 708	81 717
2021	155 376	232 911	72 615
2022	161 780	236 413	60 137
2023	166 918	237 093	44 135
2024	170 734	234 828	25 194
2025	173 171	229 487	3 187
2026	174 168	220 936	0
2027	174 445	209 775	
2028	173 971	195 889	
2029	172 714	179 158	
2030	170 638	159 457	
2031	167 707	136 655	
2032	164 951	112 827	
2033	162 376	87 930	
2034	159 990	61 915	
2035	157 802	34 734	
2036	155 821	6 335	
2037	154 099	0	
2038	152 646		

Za předpokladu, že příjemce bude dosahovat průměrných mezd uvedených v tabulce č. 15, bude mít fixní úrokovou sazbu ve výši 4,4 %, splátky budou stanoveny ve výši 10 % z jeho mzdy, která jsou nad úrovní průměrné mzdy, tak příjemci-absolventi bakalářského stupně v této variantě nesplátí půjčku na vzdělání ani po 23 letech (na rozdíl od varianty 1 se ale od roku 2028 jejich dluhové zatížení snižuje). V případě magisterského studia budou příjemci splácet půjčku přibližně 19 let, a pokud příjemce čerpal půjčku pouze na navazující magisterské studium (tj. měl by na začátku dluh 80 tis. Kč), tak má splaceno za 10 let od ukončení studia. Výrazné snížení doby splácení v porovnání s variantou 1 bylo dosaženo převážně díky bezúročnému období během studia (náklady hradí stát) a zvýhodněné úrokové sazby, která nezahrnuje rizikovou přírážku (náklady na úpadky studentů nese státní rozpočet).

1.4.2 Varianta 2b – Systém splácení po ihned po absolvování a dosažení příjmů

V této části je modelována situace, kdy příjemci začínají splácet poskytnuté půjčky ihned po ukončení vysoké školy. Splátka je vypočítána jako procentní podíl z dosažené mzdy. Pro účely finančního modelu byla výše splátky stanovena jako 2 % ze mzdy příjemců. V praxi je možné tuto výši upravovat v závislosti na vývoji celého systému (např. na 5 %).

1.4.2.1 Kapitálová potřeba na poskytované půjčky

V tabulce (viz níže) je zobrazena kapitálová potřeba na poskytnuté půjčky na vzdělání s již zahrnutou návratností kapitálu ze splátek příjemců (splátek jistiny), při zvolené variantě splácení, kdy příjemce splácí 2 % ze své mzdy a začíná splácet ihned po ukončení vysoké školy.

Tabulka č. 29 – Odhad vývoje kapitálové potřeby (výše finančních prostředků nutných na poskytované půjčky) při zahrnutí návratnosti kapitálu od příjemců, kteří začínají splácet 2 % ze své mzdy ihned po ukončení vysoké školy

Akademický rok	Roční školné	Bakalářský	Magisterský	Celkem ročně	Celkem kumulativně
	v Kč	v mil. Kč	v mil. Kč	v mil. Kč	v mil. Kč
2013	30 000	672,5	407,4	1079,9	1079,9
2014	30 000	1224,6	767,9	1992,5	3 072,3
2015	30 000	1662,6	781,8	2444,4	5 516,7
2016	30 000	1560,0	784,2	2344,2	7 860,9
2017	30 000	1449,8	772,0	2221,8	10 082,7
2018	30 000	1341,0	708,2	2049,1	12 131,9
2019	30 000	1248,7	636,6	1885,3	14 017,2
2020	30 000	1178,1	573,3	1751,3	15 768,6
2021	30 000	1139,8	518,7	1658,5	17 427,1
2022	30 000	1127,0	470,9	1598,0	19 025,1
2023	30 000	1120,7	426,5	1547,3	20 572,3
2024	30 000	1119,6	385,7	1505,3	22 077,6
2025	30 000	1124,7	385,1	1509,7	23 587,4
2026	30 000	1134,8	441,6	1576,5	25 163,8
2027	30 000	1153,7	506,1	1659,9	26 823,7
2028	30 000	1181,6	545,3	1726,9	28 550,5
2029	30 000	1210,2	531,8	1742,0	30 292,5
2030	30 000	1227,7	515,1	1742,7	32 035,2

Tabulka zobrazuje kapitálovou potřebu (finanční zdroje na poskytované půjčky), kterou bude nutné zajistit ročně (a kumulativně) pro pokrytí požadavků příjemců na půjčky. Uvedené hodnoty již zohledňují návratnost finančních prostředků v podobě vybraných splátek. I přes započítanou návratnost bude v roce 2030 stále nutné zajistit 1,7 mld. Kč pro uspokojení poptávky po půjčkách na vzdělání. Celkově v té době bude již v systému rozpůjčováno téměř 32 mld. Kč.

1.4.2.2 Náklady na kapitál (úrok placený ze státního rozpočtu)

V tabulce (viz níže) je modelován vývoj nákladů (placených úroků) na zajištění potřebného kapitálu. Úrok na zajištění kapitálu předpokládáme ve výši 3,4 %, placení úroků je roční. V odhadech již jsou zahrnuté splátky od příjemců za předpokladu, že příjemce splácí ihned po ukončení školy, a to splátku ve výši 2 % ze své mzdy.

Tabulka č. 30 – Odhad vývoje nákladů na kapitál (placených úroků ze státního rozpočtu) při započítání splátek ve výši 2 % z dosažených mezd a započítání splátek ihned po ukončení školy (úrokový náklad 3,4 %, platba roční)

Akademický rok	Bakalářský	Magisterský	Celkem v mil. Kč	Celkem kumulativně v mil. Kč
	Úroky v jednotlivých letech v mil. Kč	Úroky v jednotlivých letech v mil. Kč		
2013	19,6	12,6	32,2	32,2
2014	52,8	35,3	88,1	120,3
2015	94,2	39,1	133,4	253,7
2016	122,0	41,8	163,8	417,4
2017	147,5	43,8	191,4	608,8
2018	171,4	24,2	195,6	804,4
2019	194,2	-0,4	193,9	998,3
2020	216,7	-28,7	188,0	1186,3
2021	239,7	-60,1	179,6	1365,9
2022	263,5	-92,7	170,9	1536,8
2023	287,7	-123,3	164,4	1701,2
2024	312,4	-152,3	160,1	1861,3
2025	337,6	-179,0	158,7	2 020,0
2026	363,7	-203,3	160,4	2 180,4
2027	390,8	-227,1	163,7	2 344,1
2028	419,2	-251,5	167,6	2 511,8
2029	448,8	-277,9	170,9	2 682,7
2030	479,3	-304,7	174,6	2 857,3

Také v této variantě je nutné dotovat ze státního rozpočtu úrokové náklady na zajištěný kapitál. Při plném fungování systému bude stát ročně platit přibližně 170 mil. Kč na kapitál. Podle vývoje nákladů na kapitál lze odvodit, že většina splátek pokrývá přibližně výši úroku, a proto výsledný náklad na kapitál není tak vysoký jako v případě variant 1 a 2a.

1.4.2.3 Vývoj zadlužení a splátek z pohledu příjemce

Druhou variantou splátek je stanovit absolventům povinnost začít splácet ihned po ukončení vysoké školy (v případě, že dosahují příjmů) a splátku stanovit ve výši 2 % z dosažených mezd. Podkladem pro stanovení výše mezd příjemce je přehled průměrných mezd podle vzdělání a věku z tabulky č. 15.

Tabulka č. 31 – Odhad vývoje zadlužení příjemce při započítání jím zaplacených splátek v návaznosti na dosažovanou mzdu (roční splátka stanovena ve výši 2 % z dosažené mzdy, úrok 4,4 %, v Kč)

Akademický rok	Bakalářský	Magisterský	Nav. magisterský
2014			80 000
2015	120 000		78 543
2016	121 112		76 442
2017	121 958	200 000	73 669
2018	122 527	203 823	70 194
2019	122 807	207 235	65 970
2020	122 785	210 216	60 966
2021	122 448	212 749	55 146
2022	121 787	214 798	48 476
2023	120 787	216 342	40 916
2024	119 433	217 359	32 578
2025	117 711	217 826	23 425
2026	115 603	217 718	13 423
2027	113 250	217 158	2 535
2028	110 640	216 128	0
2029	107 763	214 605	
2030	104 607	212 568	
2031	101 160	209 995	
2032	97 621	207 304	
2033	93 987	204 490	
2034	90 254	201 548	
2035	86 417	198 473	
2036	82 472	195 258	
2037	78 422	192 078	
2038	74 264	188 935	

Za předpokladu, že příjemce bude dosahovat průměrné mzdy uvedené v tabulce č. 15, bude mít fixní úrokovou sazbu ve výši 4,4 %, a splátky budou stanoveny ve výši 2 % z jeho příjmu, tak příjemci-absolventi bakalářského studia ani v této variantě nesplátí půjčku na vzdělání ve sledovaném období (na rozdíl od Varianty 2a, ale mají v roce 2038 dluh výrazně nižší). U magisterského studia budou příjemci splácet půjčku naopak ve srovnání s variantou 2a déle a ve sledovaném období ke splacení nedojde. Pokud příjemce čerpal půjčku pouze na navazující magisterské studium (tj. měl na začátku splácení dluh 80 tis. Kč), tak splatí celou půjčku za 13 let od ukončení studia. V této variantě dochází ke snížení doby splácení v porovnání s Variantou 1, a to díky bezúročnému období během studia (náklady hradí stát) a zvýhodněné úrokové sazbě, která nezahrnuje rizikovou přírážku (náklady na úpadky studentů nese státní rozpočet).

1.4.3 Varianta 2c – Systém splácení půjček s pevnou dobou splácení

Varianta splácení půjček na vzdělání s pevnou dobou splácení je v principu nejjednodušší. K modelování není třeba používat údaje o příjmech absolventů (do značné míry tak odpadá problém záměrného upravování výše příjmů příjemci). Také pro odhad budoucích finančních toků je pevně stanovená doba splácení výrazně jednodušší. V použitém finančním modelu bylo pro tuto variantu zvoleno období splácení 10 let, v praxi je možné nabízet studentům různé délky období splácení (např. 5, 10 či 15 let). I v této variantě platí, že během studia není poskytnutá půjčka úročena, a proto tyto náklady nese stát.

1.4.3.1 Kapitálová potřeba v případě zavedení pevné doby splácení – 10 let.

V tabulce (viz níže) je zobrazena kapitálová potřeba na poskytnuté půjčky na vzdělání s již zahrnutou návratností kapitálu ze splátek příjemců (splátek jistiny) a při zvolené variantě splácení s pevnou dobou splácení (10 let), včetně zahrnutí splátek těch příjemců, kteří nedokončí školu.

V této variantě je dále uvažováno o úrokové sazbě 4,4 %, které neobsahuje rizikovou přírážku, ze které jsou hrazeny náklady spojené s nesplácenými půjčkami. Tomuto tématu je věnována samostatná subkapitola na konci této varianty.

Tabulka č. 32 – Odhad vývoje kapitálové potřeby při zahrnutí návratnosti kapitálu od příjemců, kteří začínají splácet po ukončení vysoké školy po předem stanovenou dobu splácení (doba splácení 10 let)

Akademický rok	Roční školné	Bakalářský	Magisterský	Celkem ročně	Celkem kumulativně
	v Kč	v mil. Kč	v mil. Kč	v mil. Kč	v mil. Kč
2013	30 000	671,8	407,6	1 079,4	1 079,4
2014	30 000	1 213,6	765,0	1 978,6	3 058,0
2015	30 000	1 624,9	749,5	2 374,4	5 432,4
2016	30 000	1 469,9	715,9	2 185,9	7 618,2
2017	30 000	1 310,0	662,6	1 972,5	9 590,8
2018	30 000	1 154,5	457,3	1 611,9	11 202,6
2019	30 000	1 019,1	243,9	1 263,0	12 465,7
2020	30 000	908,2	36,2	944,3	13 410,0
2021	30 000	825,6	-162,7	662,9	14 072,9
2022	30 000	759,4	-351,9	407,6	14 480,4
2023	30 000	711,3	-521,6	189,7	14 670,1
2024	30 000	688,5	-674,2	14,3	14 684,4
2025	30 000	698,4	-754,3	-55,9	14 628,5
2026	30 000	754,8	-823,9	-69,1	14 559,4
2027	30 000	817,7	-882,4	-64,6	14 494,8
2028	30 000	886,1	-809,9	76,2	14 571,0
2029	30 000	951,0	-743,1	207,9	14 778,8
2030	30 000	1 000,6	-686,5	314,1	15 092,9

V tomto případě bude muset stát zajišťovat (půjčovat si) finanční prostředky do roku 2025. Po tomto roce by již systém měl generovat na splátkách dostatečné množství prostředků pro pokrytí nových půjček, ale pouze do roku 2028, kdy z důvodu nárůstu počtu studentů (populačního vývoj), a tím zvyšujícího se předpokládaného počtu poskytovaných půjček, je kapitálová potřeba na pokrytí poskytovaných půjček opět vyšší než kapitál generovaný z výběru splátek (splátek jistiny).

Celkově je v roce (kumulativní součet) 2030 v systému rozpůjčováno příjemcům 15,1 mld. Kč. Tato výše kapitálu zároveň vstupuje do dluhového zatížení státu (v případě, že kapitál poskytuje stát) a z modelovaných variant je to částka nejnižší.

V případě potřeby úplného splacení kapitálových prostředků, by systém půjček musel být ukončen (dále již by se nepůjčovalo) a následně by v čase (do 10 let) došlo k postupnému splacení všech prostředků příjemci (s výjimkou nesplácených půjček).

1.4.3.2 Náklady na kapitál v případě pevné doby splácení

Tabulka zobrazuje roční výši úrokových nákladů na potřebný kapitál, neboli jaký náklad bude ročně státní rozpočet muset zaplatit na zajištění potřebného kapitálu na poskytované půjčky na vzdělání. V tabulce jsou již zahrnuty úrokové platby příjemců v rámci splácení (poměrná část spadající na krytí úrokových nákladů na potřebný kapitál).

Tabulka č. 33 – Odhad vývoje nákladů na kapitál (placených úroků ze státního rozpočtu) při započítání splátek stanovených v případě půjček s pevnou dobou splácení (úrokový náklad 3,4 %, platba ročně)

Akademický rok	Bakalářský	Magisterský	Celkem v mil. Kč	Celkem kumulativně v mil. Kč
	Úroky v jednotlivých letech v mil. Kč	Úroky v jednotlivých letech v mil. Kč		
2013	19,6	12,6	32,2	32,2
2014	52,4	35,2	87,6	119,8
2015	92,9	38,0	131,0	250,8
2016	118,9	38,3	157,2	408,0
2017	142,8	36,2	179,0	587,0
2018	165,0	-5,4	159,7	746,7
2019	186,4	-46,2	140,2	886,9
2020	207,5	-85,2	122,3	1 009,2
2021	229,0	-121,5	107,5	1 116,7
2022	251,0	-155,8	95,2	1 211,9
2023	273,8	-187,4	86,4	1 298,4
2024	297,7	-217,1	80,6	1 378,9
2025	323,1	-243,9	79,2	1 458,1
2026	350,8	-270,4	80,4	1 538,5
2027	379,4	-296,6	82,8	1 621,3
2028	409,1	-318,4	90,7	1 712,1
2029	440,0	-340,8	99,2	1 811,3
2030	471,5	-364,1	107,4	1 918,7

Náklad (výdaj) státního rozpočtu na úhradu úroků z kapitálu potřebného na poskytované půjčky na vzdělání v této variantě ročně nepřesáhne 180 mil. Kč (rok 2017). Výše bude kolísat v návaznosti na počty příjemců, kteří budou využívat půjčku na vzdělání, ale v dlouhodobém časovém období se náklad na kapitál ustálí přibližně na hodnotě 90 mil. Kč, a to je předpokládaná výše nákladů na platbu úroků za studenty, kteří studují, a poskytnutá půjčka se jim neúročí.

Kumulované prostředky (výdaje státního rozpočtu) poskytnuté na financování nákladů na kapitál v letech 2013 – 2030 budou činit cca 1,9 mld. Kč.

1.4.3.3 Náklady na nesplácené půjčky

Předpokladem při stanovení úrokové sazby ve variantě 2 bylo, že nesplácené půjčky budou hrazeny ze státního rozpočtu, a díky tomuto předpokladu bylo dosaženo výše úrokové sazby pro úročení dluhu příjemce na úrovni 4,4 %.

V této kapitole je modelována situace, kdy při různé úrovni nesplácených půjček (5, 10, 20 %) budou náklady spojené s těmito nesplácenými pohledávkami hrazeny z rizikové přírážky, kterou budou příjemci splácet v rámci placených úroků z půjček.

Tabulka č. 34 – Odhad výše rizikové přírážky a výše úrokové sazby v návaznosti na stanovenou výši předpokládaných nesplácených pohledávek za příjemci (výše nesplácených půjček, vybrané finanční prostředky plynoucí z rizikové přírážky).

Akademický rok	Očekávaná výše nesplácených pohledávek					
	5%		10%		20%	
	Celkový úrok	Riziková přírážka	Celkový úrok	Riziková přírážka	Celkový úrok	Riziková přírážka
	5,50%	1,10%	6,60%	2,20%	9,20%	4,80%
Celkový výpadek ve finančních tocích od studentů a absolventů	Finanční prostředky plynoucí z úroku - riziková přírážka	Celkový výpadek ve finančních tocích od studentů a absolventů	Finanční prostředky plynoucí z úroku - riziková přírážka	Celkový výpadek ve finančních tocích od studentů a absolventů	Finanční prostředky plynoucí z úroku - riziková přírážka	
2013	0,9	1,5	1,8	2,9	4,1	6,3
2014	3,3	5,3	6,9	10,6	15,5	23,2
2015	10,8	17,4	22,8	34,9	51,3	76,3
2016	21,1	33,0	44,5	66,2	100,0	145,4
2017	31,7	47,8	66,8	96,1	150,4	211,7
2018	48,9	72,0	103,0	144,7	231,8	319,4
2019	65,3	92,4	137,7	186,1	309,7	412,0
2020	80,9	108,9	170,4	219,6	383,3	488,0
2021	95,5	121,3	201,1	245,0	452,5	546,6
2022	109,4	130,0	230,5	263,1	518,4	588,9
2023	121,8	135,2	256,7	273,9	577,4	615,1
2024	132,5	137,4	279,1	278,7	627,8	627,3
2025	137,9	137,3	290,5	278,7	653,4	628,1
2026	140,6	136,2	296,3	276,5	666,6	623,6
2027	143,2	134,7	301,8	273,4	678,9	616,7
2028	139,5	132,9	293,9	269,7	661,2	607,8
2029	136,9	132,4	288,4	268,5	648,7	604,9
2030	135,6	133,2	285,7	270,0	642,6	607,8
Celkem	1 555,8	1 708,8	3 277,8	3 458,5	7 373,5	7 749,2

Při předpokládané výši 5 % nesplácených pohledávek plynoucí z celkového počtu poskytnutých půjček na vzdělání bude riziková přírážka 1,1 % výpadek z nesplácených pohledávek plně pokrývat (předpokládaná výše nesplácených pohledávek se bude pohybovat na úrovni 130 mil. Kč).

V případě stanovení výše nesplácených půjček na úrovni 10 %, je nutné k úrokové sazbě připočítat rizikovou přírážku na úrovni 2,2 %. Roční výpadek v příjmech systému, který je nutné ze stanovené rizikové přírážky uhradit, je modelován na úrovni 270 mil. Kč ročně.

V případě, že tato riziková přírážka nebude součástí úrokové sazby, kterou hradí student z poskytnuté půjčky, bude tento výpadek z příjmů systému muset být hrazen ze státního rozpočtu.

Výše rizikové přírážky hrazená studentem v případě, že nesplácené půjčky jsou financované s úroků placených ostatními studenty

Z pohledu příjemce by úhrada nesplácených půjček mohla probíhat také zahrnutím rizikové přírážky do úrokové sazby, kterou splácí (společně s jistinou). Tabulka (viz níže) shrnuje všechny varianty stanovených výší úrokových sazeb a změn ve výši placených splátek.

Tabulka č. 35 – Odhad výše úrokové sazby zahrnující rizikovou přírážku, roční a měsíční výše splátek příjemců, celková výše zaplaceného dluhu a výše zaplacené rizikové přírážky za celou dobu splácení (10 let)

Očekávaná míra nesplacených pohledávek		0%	5%	10%	20%
Úrok placený studentem (celkem)		4,40%	5,50%	6,60%	9,20%
Výše splátky Bakalář	roční	11 318	11 940	12 578	14 148
	měsíční	943	995	1 048	1 179
Výše splátky Magistr	roční	18 864	19 900	20 963	23 579
	měsíční	1 572	1 658	1 747	1 965
Výše splátky Nav. magistr	roční	7 545	7 960	8 385	9 432
	měsíční	629	663	699	786
Celkově zaplaceno (10 let)	Bakalářské	113 182	119 400	125 780	141 480
	Magisterské	188 637	199 000	209 630	235 790
	Navazující mag.	75 455	79 600	83 850	94 320
Výše rizikové přírážky		0%	1,10%	2,20%	4,80%
Výše zaplacené rizikové přírážky (celkem - 10 let)	Bakalářské	0 Kč	6 219 Kč	12 598 Kč	28 293 Kč
	Magisterské	0 Kč	10 364 Kč	20 997 Kč	47 154 Kč
	Navazující mag.	0 Kč	4 146 Kč	8 399 Kč	18 862 Kč

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že při předpokládané 5% výši nesplacených pohledávek za příjemce, by bylo nutné, aby každý ze splácejících příjemců platil rizikovou přírážku v průměrné výši 500 – 900 Kč ročně (dle stupně studia). S vyšším procentem nesplacených půjček by hodnota této rizikové přírážky rostla.

1.4.3.4 Vývoj zadlužení a splácení z pohledu příjemce

V této variantě je dána příjemcům povinnost začít splácet ihned po ukončení vysoké školy, a to po předem stanovenou dobu splácení (s možností volby 5, 10 nebo 15 let). Výše příjmů absolventa v této variantě již není pro potřeby modelování relevantní. V případě definovaných situací bude možné splácení jistiny půjčky přerušit či změnit variantu délky splácení či kdykoli splatit bez dalších poplatků. Pro výpočty ve finančním modelu byla zvolena střední varianta splácení, a to v délce 10 let.

Tabulka č. 36 – Odhad výše splátek a doba spláčení půjčky na vzdělání s pevnou dobou spláčení (dluh se úročí od absolvování studia, úrok 4,4 %, doba spláčení 10 let, pevná anuitní splátka)

Akademický rok	počet let	umořovatel	
	10	12,58%	
2014			80 000
2015	120 000		10 061
2016	15 091		10 061
2017	15 091	200 000	10 061
2018	15 091	25 152	10 061
2019	15 091	25 152	10 061
2020	15 091	25 152	10 061
2021	15 091	25 152	10 061
2022	15 091	25 152	10 061
2023	15 091	25 152	10 061
2024	15 091	25 152	10 061
2025	15 091	25 152	
2026		25 152	
2027		25 152	
Měsíční splátka	1 258 Kč	2 096 Kč	838 Kč

Výše uvedená tabulka zobrazuje výši roční (a průměrné měsíční) splátky z půjčky na vzdělání (40 tis. Kč ročně) pro příjemce, pokud si zvolí dobu spláčení 10 let (při úrokové sazbě 4,4 %). Příjemce-absolvent bakalářského studia v tomto případě po dobu 10 let splácí 1258 Kč měsíčně, příjemce-absolvent magisterského studia 2096 Kč měsíčně.

1.4.4 Varianta 2d – Záruční varianta s pevnou dobou spláčení

Varianta 2d, tj. spláčení půjček s pevnou dobou spláčení je v principu obdobná jako varianta 2c, s tím rozdílem, že zde kapitálovou potřebu nezajišťuje stát (či státem pověřená instituce), ale kapitál je poskytován komerčními subjekty.

Stále platí, že zde není potřeba získávat data o příjmech příjemců, ani kontrolovat zda absolvent záměrně neupravuje výši svých příjmů. Také pro odhad budoucích finančních toků je pevně stanovená doba spláčení výrazně jednodušší (odhad nákladů státu na úroky hrazené za studenta během studia a úhrada nespláčených půjček na vzdělání – plnění ze záruky).

Pro potřeby finančního modelu pro tuto variantu bylo zvoleno období spláčení 10 let, v praxi bude možné nabízet různé délky období spláčení (např. 5, 10 či 15 let).

1.4.4.1 Náklady na kapitál v případě záruční varianty s pevnou dobou spláčení půjček

Tabulka zobrazuje roční výši úrokových nákladů, které bude hradit státní rozpočet za příjemce, kteří studují a využívají půjčku na vzdělání (v tomto případě je uvažováno, že příjemce čerpá 7500 Kč na školné na semestr a 7500 Kč na životní náklady, tj. celkem 30 tis. Kč ročně). V tabulce jsou již započteny úrokové platby příjemců v rámci spláčení (poměrná část spadající na krytí úrokových nákladů na potřebný kapitál) a výsledné hodnoty jsou tedy ty, které hradí za studenty stát.

Tabulka č. 37 – Odhad vývoje nákladů (placených úroků za příjemce během studia ze státního rozpočtu) při započítání splátek stanovených v případě půjček s pevnou dobou splácení (úrokový náklad 3,8 %, platba ročně)

Akademický rok	Bakalářský	Magisterský	Celkem v mil. Kč	Celkem kumulativně v mil. Kč
	Úroky v jednotlivých letech v mil. Kč	Úroky v jednotlivých letech v mil. Kč		
2013	21,9	14,1	36,0	36,0
2014	58,7	39,3	98,0	134,0
2015	104,1	42,7	146,7	280,8
2016	133,2	43,2	176,4	457,2
2017	160,0	40,9	200,9	658,1
2018	184,9	-5,2	179,8	837,8
2019	208,9	-50,7	158,2	996,0
2020	232,4	-94,0	138,3	1 134,4
2021	256,3	-134,7	121,6	1 256,0
2022	280,8	-173,1	107,7	1 363,7
2023	306,1	-208,6	97,5	1 461,2
2024	332,7	-242,2	90,5	1 551,7
2025	361,0	-272,4	88,6	1 640,3
2026	392,0	-302,2	89,7	1 730,1
2027	424,0	-331,8	92,2	1 822,2
2028	457,2	-356,1	101,1	1 923,4
2029	491,8	-381,0	110,8	2 034,1
2030	527,1	-407,0	120,0	2 154,2

Náklad (výdaj) státního rozpočtu na úhradu úroků z kapitálu potřebného na poskytované půjčky na vzdělání v této variantě ročně nepřesáhne 200 mil. Kč (rok 2017). Výše bude kolísat v návaznosti na počty příjemců, kteří budou využívat půjčku na vzdělání, ale v dlouhodobém časovém období se náklad na kapitál ustálí v hodnotě 90 – 100 mil. Kč, a to je předpokládaná výše nákladů na platbu úroků za studenty, kteří studují, a v době řádného studia se jim poskytnutá půjčka neúročí.

Kumulované prostředky (výdaje státního rozpočtu) poskytnuté na financování nákladů na kapitál v letech 2013 – 2030 budou činit cca 2,1 mld. Kč.

1.4.4.2 Náklady na nesplácené půjčky

Předpokladem pro stanovení úrokové sazby ve variantě 2 bylo, že nesplácené půjčky budou hrazené ze státního rozpočtu, a díky tomuto předpokladu bylo dosaženo výše úrokové sazby pro úročení dluhu studenta na úrovni 4,4 %.

V této kapitole je modelována situace, kdy při úrovni nesplácených půjček 5 % budou náklady spojené s těmito nesplácenými pohledávkami hrazeny ze státního rozpočtu a budou se pohybovat ve výši, která je uvedena v následující tabulce.

Tabulka č. 38 – Odhad očekávané výše nesplacených pohledávek (předpoklad 5 %), která bude hrazena ze státního rozpočtu (v mil. Kč)

Akademický rok	Očekávaná výše nesplacených pohledávek
	5%
2013	0,9
2014	3,4
2015	11,1
2016	21,7
2017	32,6
2018	50,2
2019	67,1
2020	83,0
2021	98,0
2022	112,3
2023	125,1
2024	136,0
2025	141,5
2026	144,4
2027	147,0
2028	143,2
2029	140,5
2030	139,2
Celkem	1 597,1

Při předpokládané výši 5 % nesplacených pohledávek by byla výše předpokládaných plateb komerčním subjektům za tyto nesplacené pohledávky ve výši 140 mil. Kč (při plném fungování systému). Tyto náklady budou hrazeny ze státního rozpočtu.

1.4.4.3 Vývoj zadlužení a splácení z pohledu příjemce

V této variantě je dána příjemcům povinnost začít splácet ihned po ukončení vysoké školy, a to po předem stanovenou dobu splácení (s možností volby 5, 10 nebo 15 let). Výše příjmů příjemce v této variantě již není relevantní. V případě předem definovaných situací bude možné splácení půjčky přerušit či změnit délku splácení (např. na delší variantu splácení) či kdykoli splatit bez dalších poplatků. Pro výpočty ve finančním modelu byla zvolena střední varianta splácení, a to v délce 10 let.

Tabulka č. 39 – Odhad výše splátek a doba splácení půjčky na vzdělání s pevnou dobou splácení (dluh se úročí od absolvování studia, úrok 4,95 %, doba splácení 10 let, pevná anuitní splátka)

Akademický rok	počet let	umořovatel	
	10	12,92%	
2014			80 000
2015	120 000		10 335
2016	15 503		10 335
2017	15 503	200 000	10 335
2018	15 503	25 838	10 335
2019	15 503	25 838	10 335
2020	15 503	25 838	10 335
2021	15 503	25 838	10 335
2022	15 503	25 838	10 335
2023	15 503	25 838	10 335
2024	15 503	25 838	10 335
2025	15 503	25 838	
2026		25 838	
2027		25 838	
Měsíční splátka	1 292 Kč	2 153 Kč	861 Kč

Výše uvedená tabulka zobrazuje výši roční (a průměrné měsíční) splátky pro příjemce, pokud si zvolí dobu splácení 10 let (při úrokové sazbě 4,95 %). Příjemce-absolvent bakalářského studia v tomto případě po dobu 10 let splácí 1292 Kč měsíčně, popř. příjemce-absolvent magisterského studia 2153 Kč měsíčně.

1.4.5 Náklady na provoz systému ve variantě 2

Pro fungování celého systému poskytování půjček na vzdělání je nutné zajistit dostatečné finanční zdroje, ze kterých je provoz systému hrazen (v tomto případě nejsou uvažovány prostředky nutné pro vybudování systému). V této variantě je předpokládáno, že financování provozu bude hrazeno z vybraných úroků, které již obsahují tzv. provozní přírážku, a to ve výši 1,0 % (resp. 1,15 % u varianty 2d – záruční). Z této částky je předpokládáno hrazení 0,5 % pro FI (resp. 0,4 % varianta 2d) a 0,5 % komerčním subjektům (resp. 0,75 % varianta 2d).

Tabulka č. 40 – Odhad vývoje nákladů na provoz systému, které jsou generovány z vybraných plateb úroků od splácejících absolventů

Akademický rok	Varianty 2a,b,C		Varianta 2d	
	Celkem ročně	Celkem kumulativně	Celkem ročně	Celkem kumulativně
2013	1,3	1,3	1,5	1,5
2014	4,8	6,1	5,5	7,1
2015	15,8	21,9	18,2	25,3
2016	29,9	51,9	34,6	59,9
2017	43,3	95,1	50,1	110,0
2018	65,1	160,2	75,4	185,4
2019	83,4	243,6	96,9	282,3
2020	98,1	341,7	114,3	396,6
2021	109,1	450,9	127,4	524,1
2022	116,8	567,7	136,7	660,8
2023	121,3	688,9	142,3	803,0
2024	123,1	812,1	144,7	947,7
2025	123,0	935,1	144,6	1 092,3
2026	122,0	1 057,0	143,5	1 235,8
2027	120,6	1 177,6	141,9	1 377,7
2028	119,0	1 296,6	140,0	1 517,6
2029	118,6	1 415,2	139,4	1 657,0
2030	119,3	1 534,6	140,2	1 797,2

Celkem je předpokládáno, že na provoz systému bude při jeho plném nasazení potřeba cca 120 mil. Kč ročně (resp. 140 mil. Kč u varianty 2d). Tato výše vybraných prostředků bude pokrývat náklady FI a komerčních subjektů, které budou mít na starosti administraci cca 35 tis. nových žádostí o poskytnutí půjčky na vzdělání ročně a administraci a výběr splátek od příjemců a další zabezpečované činnosti.

1.5 Srovnání dopadu variant systému půjček na vzdělání na státní rozpočet

Srovnání dopadu jednotlivých variant na státní rozpočet je zaměřeno na porovnání varianty 1 a variant 2a, 2b, 2c, 2d. Srovnání probíhá ve dvou úrovních, a to z hlediska výše potřebné kapitálové potřeby a jejího vývoje v čase a nákladů (úrokových nákladů) spojených s kapitálovou potřebou.

Kapitálová potřeba znamená, kolik si stát musí půjčit, aby pokryl poptávku po půjčkách na vzdělání. Náklad na kapitál určuje, kolik to bude stát. Hodnoty v sobě již zahrnují vybrané splátky od absolventů, včetně úroků a proto jsou uvedeny jen skutečné potřeby, výdaje státního rozpočtu.

Tabulka č. 41 – Odhad kapitálové potřeby v letech 2013 -2030 podle variant (kapitál zajišťovaný na finančních trzích s garancí státu)

Akademický rok	Varianta 1	Varianta 2a	Varianta 2b	Varianta2c	Varianta2d
	v mil Kč	v mil Kč	v mil Kč	v mil Kč	v mil Kč
2013	1 090,2	1 090,2	1 079,9	1 079,4	Není relevantní stát nemusí zajišťovat potřebný kapitál, ten je poskytován ze zdrojů komerčních subjektů
2014	2 019,3	2 019,3	1 992,5	1 978,6	
2015	2 510,0	2 510,0	2 444,4	2 374,4	
2016	2 454,2	2 454,2	2 344,2	2 185,9	
2017	2 383,6	2 383,6	2 221,8	1 972,5	
2018	2 252,7	2 246,7	2 049,1	1 611,9	
2019	2 131,5	2 095,4	1 885,3	1 263,0	
2020	2 012,4	1 945,6	1 751,3	944,3	
2021	1 900,5	1 808,8	1 658,5	662,9	
2022	1 789,1	1 696,1	1 598,0	407,6	
2023	1 695,2	1 590,0	1 547,3	189,7	
2024	1 620,7	1 474,2	1 505,3	14,3	
2025	1 561,2	1 552,9	1 509,7	-55,9	
2026	1 583,0	1 635,4	1 576,5	-69,1	
2027	1 794,2	1 731,0	1 659,9	-64,6	
2028	2 049,0	1 644,9	1 726,9	76,2	
2029	2 249,0	1 540,8	1 742,0	207,9	
2030	2 279,1	1 405,1	1 742,7	314,1	
Celkem	35 375,0	32 824,1	32 035,2	15 092,9	-

Z pohledu kapitálové potřeby a dluhového zatížení státního rozpočtu vychází nejlépe varianta 2c, která díky stanovené délce splácení vrací většinu půjčeného kapitálu zpět do systému již po 10 letech a není tedy nutné kapitálovou potřebu dále výrazně navyšovat. Ostatní varianty jsou závislé na příjmech příjemců, a to převážně ve skupině příjemců-bakalářů, což znamená delší dobu splatnosti, a tím i delší dobu návratnosti kapitálu zpět do systému. V této tabulce není uvedena kapitálová potřeba ve variantě 2d, která počítá s tím, že kapitál budou dodávat přímo komerční subjekty a stát jim bude pouze hradit náklad na tento kapitál za studující studenty a garantovat nesplácené půjčky.

Tabulka č. 42 – Odhad nákladů na kapitál v letech 2013 -2030 podle variant (úrokové náklady na potřebný kapitál, úrok placený ročně)

Akademický rok	Varianta 1	Varianta 2a	Varianta 2b	Varianta2c	Varianta2d
	v mil Kč	v mil Kč	v mil Kč	v mil Kč	v mil Kč
2013	37,1	37,1	32,2	32,2	36,0
2014	105,7	105,7	88,1	87,6	98,0
2015	191,1	191,1	133,4	131,0	146,7
2016	274,5	274,5	163,8	157,2	176,4
2017	351,9	349,5	191,4	179,0	200,9
2018	412,7	404,3	195,6	159,7	179,8
2019	458,5	454,6	193,9	140,2	158,2
2020	500,3	500,3	188,0	122,3	138,3
2021	537,7	535,9	179,6	107,5	121,6
2022	569,2	545,9	170,9	95,2	107,7
2023	582,4	535,7	164,4	86,4	97,5
2024	579,2	521,0	160,1	80,6	90,5
2025	559,7	508,0	158,7	79,2	88,6
2026	527,7	493,1	160,4	80,4	89,7
2027	496,2	482,9	163,7	82,8	92,2
2028	461,1	470,2	167,6	90,7	101,1
2029	428,8	460,0	170,9	99,2	110,8
2030	395,0	451,2	174,6	107,4	120,0
Celkem	7 468,7	7 320,8	2 857,3	1 918,7	2 154,2

Z pohledu nákladů na kapitál, které je nutné hradit ze státního rozpočtu (výdajová stránka státního rozpočtu) vychází také nejlépe varianta 2c a 2d, které díky stanovené délce splácení vrací většinu půjčeného kapitálu zpět do systému již po 10 letech a není tedy nutné výši kapitálové potřeby dále výrazně navyšovat, s tím tedy i platit úrokové náklady na tento kapitál (rozdíl v celkových nákladech u variant 2c a 2d je zanedbatelný, v rámci varianty 2c je možné k celkové ceně za kapitál dále připočíst cenu za poskytnutou státní garanci, na základě které byl kapitál získán a tím se nám nákladovost obou variant v případě nákladů na kapitál dostane na srovnatelnou výši).

1.6 Shrnutí výdajů státního rozpočtu

V případě nákladů na kapitál bude vždy v případě varianty 2 hrazen náklad za příjemce, kteří využívají půjčku a studují, protože v této době je jim půjčka poskytována jako bezúročná a náklady na tento úrok nese státní rozpočet, proto můžeme předpokládat, že při takto nastavených parametrech systému (viz úvod této kapitoly) se bude platba těchto úroků ze státního rozpočtu pohybovat ve výši 90 – 100 mil. Kč ročně.

Ve variantě 2 jsou dále ze státního rozpočtu hrazeny nesplácené půjčky za studenty. Při předpokládané výši 5 % nesplácených půjček z celku a zachování ostatních parametrů jak vstupují do modelu, je tento výdaj odhadován na úrovni 140 mil. Kč, které bude třeba vložit zpět do systému (resp. budou uplatňovány komerčními subjekty v rámci plnění z poskytované státní záruky za příjemce).

Celkem můžeme konstatovat, že výdaje státního rozpočtu ve variantě 2c, 2d, kdy je nastavena pevná doba splácení (v modelu 10 let), jsou odhadovány na **230 - 250 mil. Kč ročně** (za podmínky zachování ostatních parametrů systému tak, jak jsou uvedeny úvodu této kapitoly). Pro variantu 2d naopak příznivě vychází celková složitost zajištění fungování systému a nulové dluhové zatížení státního rozpočtu (ve srovnání s variantou 2c).